

Bana ne Paris'ten
Newyork'tan Londra'dan
Moskova'dan Pekin'den
Senin yanında
Bütün türedi uygarlıklar umurumda mı
Sen bir uygarlık oldun bir ömür boyu
Geceme gündüzüme
Sezai Karakoç

BAHAR

Sefire-i Alem Uluslararası Öğrenci Derneğinin Edebiyat Kültür Sanat Dergisidir. 2024

KAPAK KONUSU

Kardeş Medeniyetler

41'imde
İslam'ı Buldum"
Nina Kuhuk

Goethe'nin Şiiri ve Medeniyet
Kavramı Üzerine
Prof. Dr. Tahsin Görgün

Dünyadan Başarı Hikâyeleri

Bölüm Tavsiyeleri

Memleketim Nasıl Gezilir?

Fatima Hafizova / Alaa Abou-El-Nour / Şems İsmail / Ola Najjar / Hajar Abas Yagubova / Nouhaila Taoufiq / Ghofran Araki / Nor-aine Manlay / Afifa Butt / Tasneem Ali / Ogulbagt Rejepalyeva / Fatma Acuz / Syahrozad Khunaifah / Emna Bouazizi / Sheren Obadi / Amal Tliba / Tsengel Erdene / Abdullah Muhammed İslam / Prof. Dr. Tahsin Görgün / Lia Gobadze / Tuka Mamo / Amina Mamaeva

Sefire-i Alem
ÜÖD'nin hediyesidir

İlim için yolu

İSTANBUL'a

düşenlerin mekanı

Bangsamorolu öğrencilerimizin
Quilling Atölyesi çalışmasıdır

BAHAR

Sefire-i Alem Uluslararası Öğrenci Derneğinin
Edebiyat Kültür Sanat Dergisidir.
2024

Sayı: 3

Yayın Yönetmeni

Berru Betül Filiz

Yayın Ekibi

Derya Şama

Suzan Ören

Arzu Doğan

Özlem Özer

Anzhelika Bitaeva

Afifa Butt

Bedia Tanok Berse

Görsel Yönetmen

Nurgül Ersoy

Grafik Tasarım

Nuhun Gemisi

Adres

Ali Kuşçu Mahallesi, Fatih Akdeniz

Medreseleri, Fatih/İstanbul

Tel: 0212 621 27 49

e-mail: sefireialem@gmail.com

Baskı

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

- 1 Biz Kimiz?**
Sefire-i Alem
- 3 Kitap tavsiyeleri**
- 6 41'imde İslam'ı Buldum**
Nina Kuhuk
- 11 Yapay Zeka**
Tasneem Ali
- 13 Merv'den Selamlar**
Ogulbağt Rejrpalyyeva
- 15 Medeniyet ve Kültür Üzerine Genel Bir Bakış**
Suzan Ören
- 17 Goethe'nin Şiiri ve Medeniyet Kavramı Üzerine**
Prof. Dr. Tahsin Görgün
- 19 Yolda Olmak**
Abdullah Muhammed İslam
- 21 Medeniyet ve Aidiyet**
Alaa Abou-El-Nour
- 23 Öğrencilerimizden Sanat**
- 24 Cesur Yazarlar Kampı Söyleşi**
- 27 Gezi Yazıları**
Pakistan - Afifa Butt
Endonezya - Syahrozad
Khunaifa
Bangsamoro - Nour-aïne
Manlay
Tunus - Emna Bouazizi
- 34 Başarı Öyküleri**
- 37 Bölüm Tavsiyeleri**
Gastronomi - Şems İsmail
Kontrol ve Otomasyon
Mühendisliği
Olaa Najar
- 39 Güzellik Sırları**
Sudan - Ghofran Araki
Endonezya - Syahrozad
Khunaifa
Suriye - Fatma Acuz
Bangsamoro - Nour-aïne
Manlay
Tunus - Emna Bouazizi
Yemen - Sheren Obadi
Pakistan - Afifa Butt
- 43 Balıklar Kıyılarda Yaşar**
Hajer Abas
- 44 Dünyada Gelinler**
Sudan - Ghofran Araki
Endonezya - Syahrozad
Khunaifa
Pakistan - Afifa Butt
- 47 Tarifler**
Nouhaila Taoufiq
- 48 Hat Bulmacası**
Berru Betül Filiz
- 50 Öğrencilerimizden Sanat**

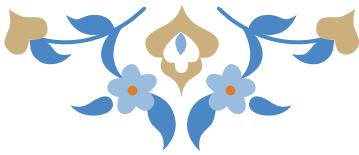
BİZ KİMİZ?

Sefire-i Alem

Sefire-i Alem; yurt dışından yüksek öğrenim görmek amacıyla ülkemizdeki üniversiteleri tercih ederek gelen kız öğrencilere yönelik gönüllülük esasıyla çalışan değerli kişiler tarafından 2010 yılında İstanbul Fatih'te dernek statüsünde kurulmuştur.

2014 yılında Uluslararası Öğrenci Dernekleri Federasyonu (UDEP)'in kurulması ile bu çatı altında faaliyetlerini yürütmeye devam etmektedir.

**Sefire-i Alem
bugün Haiti'den
Japonya'ya,
Fransa'dan
Komor Adalarına
kadar 78 ülkeden
yüzlerce öğrenci
ve mezunu ile
büyük bir aile
olmuştur.**

Derneğimiz, çağımız gelişmiş ülkelerinin (!) vebası haline gelmiş 'ötekileştirme' algısına inat din, dil, renk, ırk, mezhep, siyasi görüş ayırt etmeksizin dünyanın dört bir yanından gelen kız öğrencileri bir sofraya etrafında toplamıştır.

Tüm gençlerimiz omuz omuza, diz dize, gönül gönüle muhabbet ederek dostluklarını pekiştirmektedir.

Sefire-i Alem bugün Haiti'den Japonya'ya, Fransa'dan Komor Adalarına kadar 78 ülkeden yüzlerce öğrenci ve mezunu ile büyük bir aile olmuştur.

Öğrencilerimizi, ülkelerinden uzakta bizlerin misafiri olduklarını şiar edinerek gençlerimize maddi-manevi katkıda bulunmak, eğitim sürelerinde karşılaşılabilecekleri problemleri en aza indirerek onları en güzel şekilde ağırlayıp ülkelerine uğurlama gayreti içindeyiz.

سَفِيرَةُ الْعَالَمِ جَمْعِيَةُ الصُّلَابِ الدُّوَلِيَّةِ

Misafir öğrencilerimizin ülkelerine döndüklerinde, hem kendi ülkelerine eğitim, kültür, sanat, ekonomik siyasi v.b. alanlarda kalkınmasına yardımcı olmalarını hem de Türkiye ile ülkeleri arasında kültür elçisi gibi çalışmalarını Sefire-i Alem olarak çok kıymetli bulmaktayız.

Dünyamızın ihtiyacı olan barış ve adaletin yeryüzünde hakim olması, insanların birbirleriyle huzur içerisinde yaşaması için gerekli medeniyet ve barış perspektifini yüklenerek bu düşünce meşalesini taşıyacak nesiller yetiştirme gayretindeyiz.

Modern dünyayı (!) ve dünya düzenini tanıyan, organizasyon hakimiyeti yüksek, ülkesinin durumunun ve ihtiyaçlarının farkında, İslam kültür ve tarihinin ana hatlarını öncelikleyen birer gönüllü medeniyet elçisi olarak ülkelere dönmeleri için var gücümüzle çalışmaktayız.

Hem ülkemizin hem de öğrencilerimizin geldiği bölgelerin toplumsal değerlerini sosyal ve kültürel özelliklerini göz önünde bulundurarak faaliyet gösterdiğimiz her alanda en faydalı çalışmayı yapmaya çalışıyoruz.

Türkiye'mizin ve birçok imparatorluğa başkentlik yapmış güzel İstanbul'umuzun tarihi, kültürel ve siyasi birikimini tanıtmayı amaçladığımız seminerler ve gezilerimizin de içinde bulunduğu faaliyetlerimiz, tüm yıl boyunca devam etmektedir.

Böylece ülkemizin coğrafi ve tarihi karakterini doğru bir perspektif ile tanıtmayı hedeflemekteyiz.

Eğitim-öğretim dönemlerini bizimle birlikte geçiren öğrenci kardeşlerimiz beraberce faaliyet yapabilme yeteneklerini araştırdıkları, var olan imkanları geliştirdikleri, yeni projeler ortaya koydukları bir kültür birliği oluşturmaktadırlar.

Hakkın, barışın, sevginin huzurun yaygınlaşması ve hayatımızda yer alması için 'Biz Bir Milletiz' sloganı ile yola çıkan Sefire-i Alem insanlığın geleceğine yön veren bir kurum olmayı amaçlamaktadır.

ÖĞRENCİLERİMİZDEN KİTAP TAVSİYELERİ

BOSNA HERSEK

Derviş ve Ölüm - *Meša Selimović* 464 sayfa, 1967

Kitap, değişik dönemlerde birçok eleştirmenin övgüsünü kazanan, sinemaya uyarlanan, MEB'in tavsiye ettiği 100 Temel Eser listesinde yer alan, otuz dile çevrilmiş ve birçok önemli edebiyat ödülüne layık görülmüş bir başyapıttır.

Selimović, Derviş ve Ölüm'de mutlak dinî doğrular üzerine kurulu dünyasında yaşayan Mevlevî şeyhi Ahmed Nureddin'in, erkek kardeşinin suçsuz yere tutuklanıp idam edilmesinden sonra düştüğü derin karmaşayı resmediyor. Suç, ceza, adalet, din ve otorite kavramları çerçevesinde insanın ruh dünyasındaki çelişkileri, gelgitleri incelikle işliyor.

Salyangoz Suriye Zindanları / Bir Casusun Günlüğü

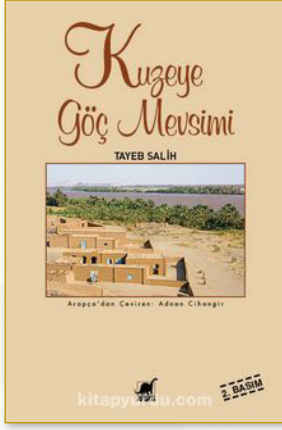
Mustafa Halife 383 sayfa, 2008

Suriyeli yazar Mustafa Halife'nin bu romanı, Hristiyan bir Arap vatandaşının hikayesini anlatıyor. Eğitim için gittiği Fransa'dan altı yıl sonra ülkesine döndüğünde havaalanında, Müslüman Kardeşler Örgütü'ne üye olmak suçlamasıyla tutuklanır ve bu anlamsız suçlama sonucu hapisyanede 13 yıl geçirir.

Kitabın kahramanı her ne kadar dini ve siyasi konumunu açıklamaya çalışsa da başarılı olamaz. Bir taraftan gardiyanların diğer taraftan ise beraber hapsedildiği İslami cemaatlere mensup mahkûmların baskısına maruz kalır. Sonuçta çevresine bir uzlet duvarı örülür ve mahkumiyeti süresince neredeyse hiç konuşmaz.

SURİYE

Kuzeye Göç Mevsimi " موسم الهجرة إلى الشمال "

Al-Tayyib Salih 176 sayfa, 1966

Batı literatürüne olduğu kadar klasik Arap yazınına, İslam ve Tasavvuf literatürüne de hakim bir yazarın, Doğu-Batı sorununa bakışını yansıtan "Kuzeye Göç Mevsimi", yoksul bir Sudan köyündeki basit yaşamı, köy halkı arasındaki karmaşık ilişkileri, geleneklerin boğucu baskısını ve bütün bunlarla çevrili bireyin özgürlük arayışını anlatıyor.

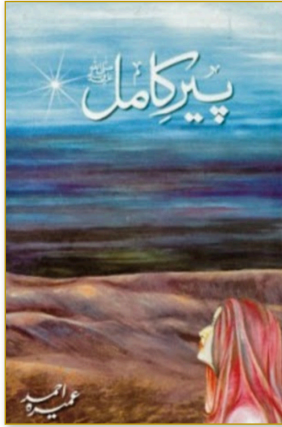
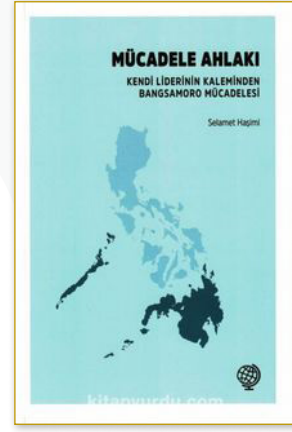
1966 yılında Beyrut'ta yayımlanan "Kuzeye Göç Mevsimi" yirmiden fazla dile çevrildi ve 2001 yılında Arap Edebiyatı Akademisi tarafından 20.yüzyılın en önemli romanı olarak ilan edildi.

Mücadele Ahlakı, Kendi Liderinin Kaleminden

Bangsamoro Mücadelesi - *Selamet Hasimi* 98 sayfa, 2018

Türkçe - İNSAMER (İHH İnsani ve Sosyal Araştırmalar Merkezi)

Kitap, Bangsamoro'daki bağımsızlık savaşını anlatıyor. Uzun yıllar süren silahlı ve siyasi mücadeleden sonra Moro halkının net hedeflere ve belirli sorumluluklara sahip olması için ihtiyaç duyduğu temel rehber olarak yazılmış. Moro İslami Kurtuluş Cephesi Lideri Selamet Haşimi'nin yazdığı, Türkçesini Murat Uyar ve Hüseyin Oruç'un çevirdiği Dr. Ahmet Emin Dağ'ın genel yayın yönetmenliğinde yayımlanan kitap, arzu edilen devlet yönetiminin İslami esaslara göre inşa edilmesi gerektiğinin altını çiziyor.

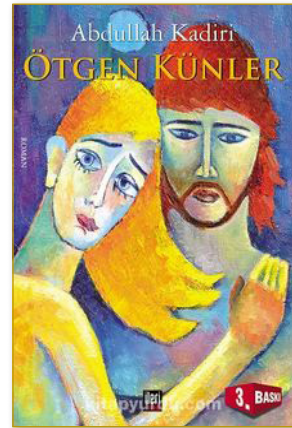
Mükemmel Hocam (Peer-e-Kamil) - *Umra Ahmed*

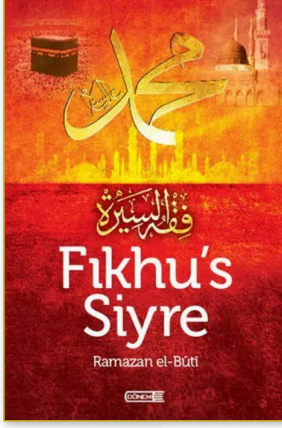
525 sayfa, 2004

Yaşam hakkında karmaşık sorguları olan olağanüstü bir zekaya sahip Salaar Sikandar ve istikrarlı bir aileye sahip sıradan bir kız olan İmam Haşim'in hikayesi. Her ikisi de ruhsal uyanış açısından ayrı kutuplardır. Kader, hayatını değiştiren korkunç bir deneyimden sonra İmam'a aşık olan Salaar'ı, birbirleri ile karşılaşana kadar yönlendirir. Kitap, Hz. Muhammed (s.a.v.)'in son peygamber olmasını ihlal eden sapkın bir mezhebe odaklanırken, iki mutsuz ruhun yürek burkan yolculuğunu anlatıyor.

Ötken Künler - *Abdullah Kadiri* 448 sayfa, 1926

Kadiri, Özbek romancılığının kurucusu ve en önemli ismidir. 1938'de Sovyet rejimi tarafından milliyetçilikle suçlanarak kendisi gibi birçok aydınla birlikte gizlice idam edilmiş. Ötgen Künler'de, Kıpçak/Özbek çatışmalarını, koltuk sevdası uğruna halkı birbirine kırdıran otoriteyi eleştirirken aynı zamanda bazı sosyal yaraları (çoklu evlilik, kuma meselesi, batıl inançlar vs) ve bir aşk hikayesini işlemiş. Yaşadığı döneme ve topluma rağmen modern ve ileri düşünce yapısı, özellikle kadının toplumdaki yeri ve örf/adetleri hedef alan eleştirileriyle kendini göstermiştir.

Fıkhı's Siyre - Prof. Dr. M. Said Ramazan el-Bütî

485 sayfa, 1977

Fıkhı's Siyre, siyretten çıkarılan fıkıh demektir. Hz. Muhammed (s.a.v.)'in kendi hayatında ve çevresindeki insanlar üzerindeki uygulamalarını anlatan bir disiplindir. Bu özet tamamen sahih nakillere dayanmaktadır. Başta Buhârî ve Müslim olmak üzere, sahih hadis kitapları; İbn-i İshâk, İbn-i Sa'd, İbn-i Hişâm v.b. gibi muteber siyer ve tabakat kitapları kaynaktır.

Kara sözler - Abay Kunanbay 184 sayfa, 1918

XIX. yüzyılda ilk örnekleri ortaya çıkmaya başlayan Kazak yazılı edebiyatının kurucusu sayılan Abay Kunanbay modern Kazak edebiyatının en önemli temsilcisidir. Hem edebiyat hem sosyal hayatla ilgili yenilikçi düşünceleriyle kendinden sonraki Kazak aydınlarının örnek aldığı bir kişi olmuştur. Üslûp ve konu bakımından pek çok yenilik getiren Abay'ın eserleri Kazak edebiyatının klasikleri arasına girmiştir.

Bu eserde Abay'ın Kara Sözleri tematik olarak din ve ahlak, eğitim, dostluk ve sevgi, bilim, hayatın anlamı ve Kazak halkı başlıklar altında incelenmiştir. Kendi hayatındaki ve genel olarak Kazak milletinin hayatındaki eksikliklere dikkat çekmiştir.

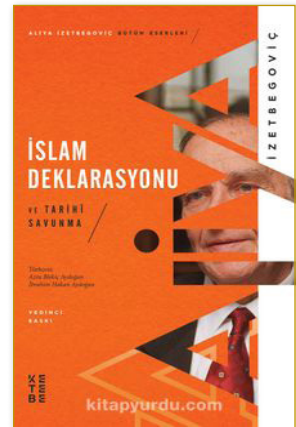
Yemen Cumhuriyeti - Abdullah El-Bardouni 1983

Yemenli tarihçi ve şair Abdullah El-Bardouni tarafından yazılan bir siyasi tarih kitabıdır. Kitap otuz üç bölümden oluşmaktadır. Yazar, Yemen Meşrutiyet Devrimi öncesi ve yirminci yüzyılın altmışlarında cumhuriyetin kuruluşuna kadar olan Yemen'in siyasi tarihini ele almaktadır. Kitap, Yemen'deki cumhuriyet sisteminin sorunlarını ve karışıklıklarını analiz etmektedir.

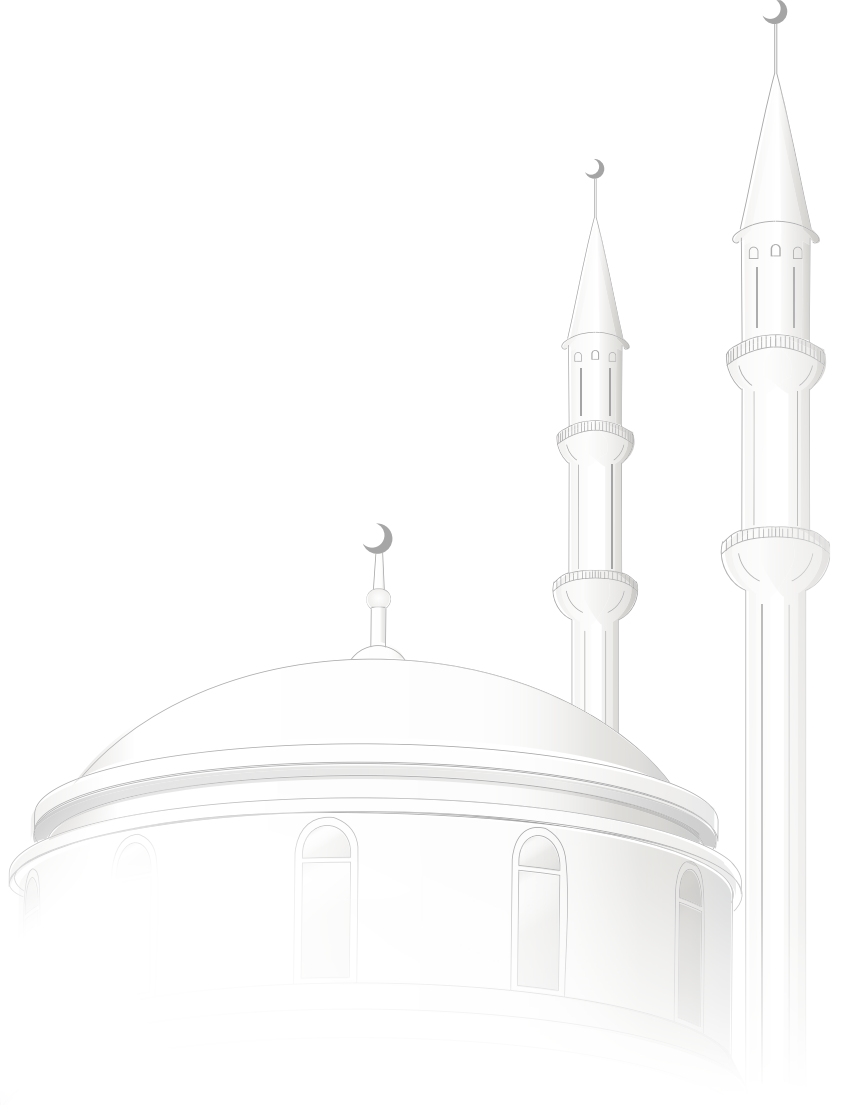
İslam Deklarasyonu - Aliya İzzetbegović 448 sayfa, 1926

İzzetbegović'in fikir dünyasının temel taşı, 1969 yılında kaleme aldığı ve ertesi yıl kendi imkânlarıyla, zorlu şartlar altında Belgrat'ta yayımlattığı, İslam Deklarasyonu'dur. Bu eser, hacim itibarıyla küçük olsa da, hem yerel ölçekte, hem de dünya çapında etkili olmuş, büyük yankı bulmuştur. 1983 yılında Saraybosna'da görülen Genç Müslümanlar (Mladi Muslimani) davasının en önemli delili olarak sunulmuştur.

İslam Deklarasyonu'nu kıymetli kılan Saraybosna'da yaşayan bir Bosnalı tarafından kaleme alınmış olmasına rağmen, tüm İslam dünyasına hitap etmesidir. Aliya İzzetbegović, sadece Yugoslavya Müslümanlarının değil, tüm dünya Müslüman halklarının sorunlarına dair tespitlerde bulunmuş ve reçeteler önermiştir.

41' İMDE İSLAMI BULDUM

Nina Kuhuk

Türkçe Hazırlık / Ukrayna

Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'in Ahkaf suresinde bir insanın 40 yaşında olgunluğa erdiğini bildirir. Dergimizin 3. sayısında Ukraynalı Nina Kuhuk ile hidayet öyküsü üzerine röportaj yaptık. Kalbini dinleyerek İslam'ı seçen, tüm

hayatının değişeceğini farkında olan Nina için bu yol kolay mıydı ve onu böyle bir seçime iten güç ne oldu? İnsanların kınamaları ve yanlış anlaşılmalara karşı karşıya kalan Nina'nın hayatı nasıl değişti, kendisinden dinledik.

Nina, bize kendinizi tanıtır mısınız?

Benim adım Nina, Ukraynalıyım. 41'imde, oldukça olgun bir yaşta kendi arayışım ve Allah'ın lütfuyla Müslüman oldum.

Ailem herhangi bir dine pek bağlı değildi, sadece babaannem dualar öğretiyordu bize, kiliseye gidiyordu ve ibadetlerini yapıyordu.

Ukrayna'da büyük bir ailede doğdum, üç kız ve iki erkek kardeşim var. Ailece babaannemi ziyaret ettiğimizde, bize dini hikayeler öğretiyor, Hristiyanların duaları ezberlettiriyordu. Bir gün bize, dedesinin ona öğrettiği bir hikayeyi anlattı. Küçükken dinlediğim bu hikayeden çok korkmuştum. Kıyamet günü anlatılıyordu. Bir melek Sura üflediğinde hepimiz öleceğiz, ikinci defa üflediğinde bütün insanlar dirilecek ve yaptıklarının hesabını verecekler. Bu hikaye hiç aklımdan çıkmıyordu.

Müslüman olmadan önce nasıl bir hayatınız vardı, bize biraz anlatabilir misiniz?

18 yaşında evlendim ve eşimle küçük bir şehre taşındık. Bir yıl sonra kızım doğdu.

90'lı yıllarda iş bulmak çok zordu, ülkede işsizlik oranı yüksekti. Bir yerden diğer yere göç ediyorduk, sırf iş bulmak için. Kiliseye giderdim, mumlar koyardım, nenemin bana öğrettiği duaları okurdum. Bir süre sonra eşimle iş bulduk, çalışmaya başladık. Para biriktirip küçük bir arazi satın aldık, orada yavaş yavaş evimizi inşa ediyorduk. Kızım 9 yaşına geldiğinde artık kendi evimiz vardı. Hayat çok hızlı ilerliyordu, sanki bir şeye geç kalıyor gibiydik. 28 yaşında ikinci kızım dünyaya geldi. Birkaç yıl sonra beni çalıştığım ayakkabıcı dükkanında müdür yaptılar. Sonra anne ve babam vefat ettiler, çok mutsuzdum. Kızlarım artık büyümüş, büyük kızım üniversiteye başlamıştı. Her yaz ailece tatile gidiyorduk, geziyorduk, eşimle diskolara gidiyorduk ama içim rahat değildi, bir ağırlık vardı, bir boşluk...

40 yaşına girdiğimde eşimle tatil için Mısır'a gittik ve orda bir cami turuna katıldık. Daha önce hiç camiye girmemiştik. Sadece internette gördüğüm

camilerde terörle alakalı haberler görüyordum. Camiye geldiğimizde ezan sesi duyuluyordu ve görüntüsü muhteşemdi. Ezan sesi ilgimi çekti, acaba anlamı ne diye merak ettim. Ezandan sonra bir sürü insan camiye girmeye başladı, merakım daha da arttı, caminin içini merak ediyordum. Kapısına yaklaştım ve içeri görmeye çalıştım. Etraftaki insanlar girmeden önce ayakkabılarını çıkartıyordu, şaşırdım. Caminin önünde duran bekçi beni görünce "buyurun içeri girin" diye seslendi. "Ama ben Müslüman

değilim" dedim. "Sorun değil, içeri girebilirsin" diye cevap verdi. Benimle birlikte birkaç insan girmek istedi ama kıyafetleri uygun olmadığı için onlara izin verilmedi. O zaman hayatımda ilk defa siyah kıyafet giyen kadınlar gördüm, yanlarında eşleri veya kardeşleri vardı. Erkeklerin kadına olan saygıları beni çok şaşırtmıştı. Erkekler saygıyla kadının yanında yürüyordu ve onu koruyordu. Önceden İslam'ı çok korkunç görürdüm, daha doğrusu bize öyle gösteriliyordu. O kapalı kadınları gördükten sonra, ben açık giyindiğim için rahatsız oldum, daha uzun elbiseler giymeye başladım, başıma da küçük bir örtü taktım.

Caminin içi halılarla kaplıydı, duvarlarda sadece Arapça yazılar vardı, orayı çok sevmişim, çok sakin ve huzur verici bir yerdi. Tatilden sonra yine eski koşturmalar başladı. Ev işleri, aile, iş... Sonbahar ılıktı, hala yapraklar dökülmemişti. Kızlarımla hafta sonu bir manastırı ziyaret etmeye gittik. Manastırın içinde Hristiyan din adamlarının kabirleri vardı. İnsanlar onlara dua ediyor, sonra kabirleri öpüyordu, kızlarıma ne yaptıklarını anlattım.

İslam ile tanıştıktan sonra duygularınızda nasıl bir değişim oldu?

O manastırda yarım gün dolaştık. Her kabre yaklaştığımda, insanların mum yaktıklarını görüyor

Önceden İslam'ı çok korkunç görürdüm, daha doğrusu bize öyle gösteriliyordu.

ve zihnimde yeni sorular oluşuyordu. Bir rahip ölümlere nasıl dua etmemiz gerektiğini öğretiyordu. Kafam çok karışmıştı. Kilise ziyaretinden sonra çok ağır hastalandım, depresyona girmiştim, dışarı çıkmak ve kimseyi görmek istemiyordum. Youtube'da gezinirken önüme bir video çıktı, Arapça bir şey okunuyordu. Yumuşak ve huzurlu bir sesi vardı. Bu sesi çok beğendim, tekrar tekrar açıp dinliyordum. İşten eve döndüğümde, ev işleriyle uğraşırken müzik değil, artık bu Arapça sesi açıyordum. Anlamını bilmediğim bu ses içimi çok rahatlatıyordu, sonra önüme tercümelili Arapça sözler çıkmaya başladı, onları okuyordum, şimdi anlıyorum ki onlar Hadisti.

Kocam değiştiğimi, İslam'a olan ilgimi fark etmişti. Artık akşamları saatlerce arkadaşlarımla telefon görüşmeleri yapmıyordum, bir şeyler dinleyip, yazıyordum. Hayatımda bir şeylerin değişmesi gerektiği düşüncesi beni bırakmıyordu. Yaptığım şeylerin yanlış olduğunu anlamaya başladım. Artık kalabalık ortamlarda vakit geçirmek istemiyor, kısa ve dar şeyler giymiyordum.

Yıl 2018 olmuş, İslam'a karşı olan ilgim daha da artmıştı, yeni şeyler öğrenmek istiyordum. Bir akşam yemeğinde eşime, eğer Müslüman olursam bana karşı değişir misin diye sordum. Gülümsedi, 'tabii ki hayır, her şey aynı kalacak' diye cevap verdi.

2019 yılını evde kutlamaya karar verdik. Güzel bir masa hazırladım, yeni elbise giydim ve yeni yılı ailecek karşıladık. 7 Ocak'ta Hristiyanların bir bayramı var. O bayramda herkes akrabalarını ziyaret ediyor. Ben kimseyi ziyaret etmek ve bayramı kutlamak istemedim. Eşim tek başına gitti. Evde ev işleriyle meşguldüm. Youtube'dan Kur'an meali açtım ve dinlemeye başladım.

Kur'an-ı dinleyince mi Müslüman olmaya karar verdiniz?

Sonra okumaya başladım. İlk surede ibadet ve

dua etmek gerektiğinden bahsediliyordu. Tek Allah'a ibadet etmek yalnız ona dua etmek, Allah'tan hidayet istemek, onun razı olduğu kullarından olmak ve onun azabından korkmak gerektiği. İkinci sureye başladım, okuyucunun sesi sakindi, yavaşça ayetleri okuyordu, aniden sesi değişti ve bu ayeti okudu; "Siz cansız iken size can veren Allah'ı nasıl inkar edersiniz? Sonra sizi öldürecek, tekrar sizi diriltecek ve sonunda ona döndürüleceksiniz" (Bakara 28). Bu ayeti duyduğumda kalbim sıkıştı, zor nefes alıyordum, paniğe kapıldım, hemen videoyu kapattım. Bir hafta boyunca Kur'an dinlemedim. Nenemin bana ahiretle alakalı anlattığı hikayeler aklıma geliyordu. Birisiyle konuşma ihtiyacım vardı. Başka bir şehirde üniversite okuyan büyük kızımı aradım, orada bildiği bir camii var mı diye sordum, hayır dedi, ama benim için soracaktım. Neden camii aradığımı sordu. Ben de içimdeki korkuyu anlattım, sebebini öğrenmek istiyordum. Kızım bir camii buldu ve orada çalışan adamın numarasını bana gönderdi. Eşimle konuştum ve o şehirde olan kızımı ziyaret edip, o adamla buluşmak istediğimi söyledim. Gece boyunca değişik düşünceler ve garip bir korku vardı içimde, endişeliydim, uyuyamadım. Eğer vefat edersem, yoldayken kaza geçirirsem ve Allah'ın affını ve rahmetini alamazsam. Sabah kalkıp yola çıktık. Bir saat sonra adrese ulaştık, adamı aradım ve oradaki kafede buluşmaya karar verdik. Hava karlıydı, eşimle kafede oturup adamın gelmesini bekliyorduk. Bir süre sonra yanımıza genç bir erkek yaklaştı, bizi tanıdı ve masaya oturdu. Konuşmaya başladık, ona olanları anlattım, İslam'ı nasıl merak ettiğimi, o ayeti anlattım, korkularımı, Allah'a nasıl dua edebilirim, onu nasıl tanıyabilirim diye sordum. Abdullah gülümsedi ve şöyle dedi: Allah sizi duyuyor ve o size hidayeti nasip etti. Benim söylediklerimi şimdi, siz de tekrar edin. Gözlerimden yaş akıyordu, şehadeti tekrar ettim, artık Müslümandım. *Kendimi yeni doğmuş bebek gibi temiz hissettim, içimde bir huzur vardı, gözyaşlarım kurumuştum artık. Eşim

**Gözlerimden
yaş akıyordu,
şehadeti
tekrar ettim,
artık
Müslümandım.**

de şöyle dedi: "sana bakıyorum, yüzüne nur indi gibi, yüzün çok temiz."

Müslüman olduktan sonra hayatınızda neler değişti, eşinizin, çocuklarınızın ve yakınlarınızın tepkisi nasıl oldu?

Giyinme şeklimi değiştirdim, artık akşamları arkadaşlarımla diskoya gitmiyordum, onlardan uzaklaştım, sonra da tamamen bağımlı kesildi, evde vakit geçirmek istiyordum, ev işleriyle uğraşmak, yeni şeyler öğrenmek istiyordum.

Eşime daha çok ilgi göstermeye fırsatım oldu, güzel güzel sofralar hazırlıyordum ama eşim benden uzaklaşmaya başladı. Müslüman olduğumu annesinden saklamamı istedi, sonraki gün işe çıktım, dükkanımız etrafta biliniyordu, kaliteli ayakkabılar satıyorduk. İşe uzun elbiseyle ve başımı biraz örterek geldim, ilk günlerde kimse bir şey demiyordu. Ama bir hafta sonra sorular gelmeye başladı. "Sana ne oldu? Hasta mısın? Bir şey mi oldu?" gibi sorular. Dükkan sahibine Müslüman olduğumu ve artık böyle giyineceğimi söyledim, benden bunu kimseye söylemememi

Diğer kız ve erkek kardeşim ise beni kabul etmedi, benden utanıyorlardı, akraba olduğumuz için utanıyorlardı, bu davranışları iki yıl devam etti.

istedi. Ama ben biliyordum ki er ya da geç bunu herkes öğrenecek ve saklamanın bir anlamı yoktu.

Doğruyu benden duysunlar diye kardeşlerimi kendim aradım ve dedikodulara inanmamaları gerektiğini, kendi irademle Müslüman olduğumu anlattım. Kız ve erkek kardeşim beni teselli ettiler, ne olursa olsun beni destekleyeceklerini söylediler. Ama ablam bu haberi iyi karşılamadı, bana şüpheyle bakıyordu. "Acaba yemeğine bir şey mi kattılar, bir cemiyete mi bağlısın" diye sorular soruyordu. Diğer kız ve erkek kardeşim ise beni kabul etmedi, benden utanıyorlardı, akraba olduğumuz için utanıyorlardı, bu davranışları iki yıl devam etti. Bahar geldi, dedikodular çoğaldı, etraftakiler beni konuşuyordu. Şehirde tek Müslüman bendim. Bazıları örgüte bağlı olduğumu sanıyordu, diğerleri hasta olduğumu, kocamın kız kardeşleri ve annesi sokakta beni gördüklerinde hakaretler ediyorlardı. Arkadaşlarımla çoğu beni eleştiriyordu, onlarla bağımı kestim.

Ailemizin içinde de sorunlar çıkmaya başladı. Eşim akşamları eve gelmiyor, geldiğinde kötü şeyler söylüyordu, görünüşümle dalga geçiyordu. Büyük kızım artık pek eve gelmiyordu. Sadece küçük kızım benimle birlikteydi, akşamları onunla nehir boyunca yürüyor, okulda neler olduğunu anlatıyordu. Benim hakkımda bir şey konuşuyorlar mı diye sordum, "öğretmenler bir kere bir şey sormak istemişti ama onlara annemin özel hayatını anlatmayacağını söyledim" dedi. 10 ay sonra iş yerimde sıkıntılar arttı, müşteriler bana bakmak için geliyorlardı, uzun elbise ve arkaya başörtü takıyordum. Bir kere gazeteci bir kadın geldi ve benimle röportaj yaptı. Nasıl Müslüman olduğumu ve insanların tepkisini anlattım.

İşe devam edebildiniz mi?

Dükkan sahibi beni çağırdı ve artık bana ihtiyaç duymadıklarını söyledi. O dükkanda 19 yıl çalışmıştım. Bu haberi aldığımı üzülmedim, Allah'a tevekkül ettim. Kocam işten çıktı ve başka bir ülkeye çalışmaya gitti. Yaşadığım şehirde kimse beni işe almıyordu. Küçük kızım 9. sınıfı bitiriyordu, büyük kızım ise çalışıyordu. Eşimden aylarca haber alamadım, beni aramıyordu ve telefonuma cevap vermiyordu. Küçük kızımı, büyük kızımın yanına

Tsengel Erdene Moğolistan - Türk Dili ve Edebiyatı
(Eski Uygur Yazısı: Bir dünya arkadaşız)

gönderdim. Çalışmadığım için biriktirdiğimiz paraları harcıyordum. Dinimi daha da tanıma isteği vardı içimde, Kur'an-ı Kerim'i anlamak istiyordum, Rabbimi tanımak istiyordum. Yaz bittiğinde büyük kızım ağır bir şekilde hastalandı ve ameliyat oldu, paramızın çoğunu tedaviye harcadık, iki kızımı bir dairede bırakıp başkent Kiev'e gitmeye karar verdim. Orada para kazanıp kızlarıma göndermeyi planlıyordum.

Başkente taşındım, orada bir camii bulup hemen oraya gittim. Müslümanlarla tanıştım, bana çok iyi davrandılar. Camide temizlikçiye ihtiyaç olduğunu duyunca çok sevindim. Zamanımın çoğunu camide geçirebilme şansım oldu, orada verilen derslere katılabiliyordum artık. Kur'an okumayı öğrendim, hafta sonu çalışabileceğim ikinci bir iş buldum, çok yoruluyordum ama yine de mutluydum. Eşimle aramız iyice bozuldu. 25 yıllık evlilik hayatından sonra onunla boşanmak istedim. Artık onunla birlikte olmak istemiyordum. İki işte zorlanıyordum ama yine de para biriktirip kızlarıma gönderiyordum.

Hayatım sabahtan akşama kadar camiinin içinde geçiyordu, eve geç vakitte dönüyordum. Kardeşimin evinde kalıyordum. Çok küçük evi vardı, kendisi çekyatta yatıyordu, ben ve eşi ise koltukta uyuyorduk. Oda çok küçüktü. Yer olmadığı için namazı koltuğun üstünde kılıyordum, bazen kalbim çok acıyordu ve içimden bağırarak geliyordu. O anlarda camiinin bir köşesinde saklanıp ağlıyor, Allah'a yalvarıyordum. Bazen ekmek alacak param

bile olmuyordu, camiye gelen kadınlar yanlarında ikramlık yemek getiriyorlardı. Bir kadın benim durumumu fark etmişti ve hep çay içmeye çağırıyordu. Cumartesi günü dersten sonra oturup çay içip muhabbet ediyorduk. Allah hocalarımızdan razı olsun bize çok yardım ediyorlardı. Allah'a inanıyorum ve ben bir Müslümanım, İslam'ın en mükemmel din olduğuna inanıyorum.

İslam'da insanların birbirine karşılıksız nasıl yardım ettiklerini görünce daha çok bağlanıyorum ve evet elhamdülillah, iyi ki Müslümanım.

Öğrencilerimize neler söylemek istersin?

Gençlere vermek istediğim nasihat şudur: asla vazgeçmeyin, Allah'a tevekkül edin. Evet bazen işler planladığımız gibi olmuyor, ama bilin ki her şeyde bir hayır vardır. Allah bizim bilmediğimiz ve tahmin edemediğimiz şeyleri biliyor. Allah ile aranız iyi olsun, bol bol dua edin, O'ndan isteyin, size en yakın olan, sizi en iyi tanıyan, sizi en çok seven Allah'tır.

Hikayeniz bizi çok etkiledi, yaşadıklarınızı bizimle paylaşıp birçok insana ulaşmasına vesile oldunuz, çok teşekkürler...

(Şu anda Nina İstanbul'da yeni bir aile kurdu, İslam üzere hayatına devam ediyor.)

Röportaj ve Çeviri: Anzhelika Bitaeva Amina Mamaeva

YAPAY ZEKA HAYATIMIZI NASIL DEĞİŞTİRECEK?

Tasneem Ali
Yemen - Sosyoloji

"Yapay Zeka" terimi ilk kez 1956 yılında bir konferansta kullanılmıştır. Dartmouth Koleji'nde düzenlenen bu konferans, yapay zeka alanının doğuşunu temsil eder. Terim, John McCarthy, tarafından ortaya atıldı ve yapay zekânın çalışma alanı olarak tanımlandı.

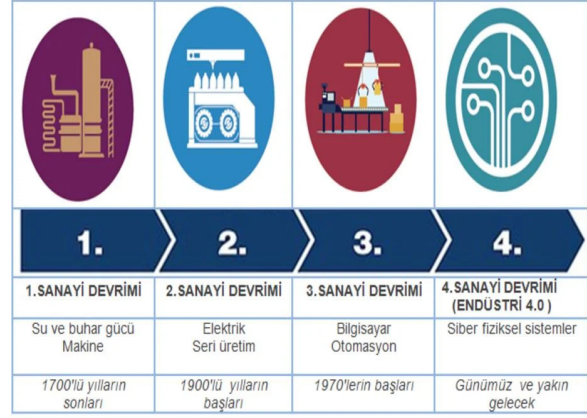
Yapay zeka insanlara özgü entelektüel süreçlerle donatılmış sistemler geliştirmek amacıyla kullanılmaktadır. Genellikle, bilgisayarların veya bilgisayar kontrollü robotların, akıllı varlıklarla ilişkilendirilen görevleri yerine getirme yeteneğidir. Yapay zeka artık bir hayal değil, bir gerçek haline geldi ve artık sadece popüler kültür dünyasının bir parçası olmaktan çıktı.

2018, yapay zeka için büyük bir dönüşüm yılıydı. Bu teknoloji, tüm sektörlerin merkezinde bulunan önemli bir araç haline gelene kadar oldukça gelişti. Yapay zeka, araştırma laboratuvarlarından ve bilim kurgu romanlarının sayfalarından çıkarak, şehirleri gezmemize ve trafikten kaçınmamıza yardımcı olmaktan, çeşitli görevleri yerine getirmemize yardımcı olacak sanal asistanları kullanmamıza kadar günlük hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline geldi ve bugün yapay zeka kullanımımız toplumun ortak iyiliği için temellendirilmiş durumda.

Yapay Zekanın Avantajları:

Verimliliği arttırmak

Yapay zekâ, verimliliği arttırmada son derece başarılıdır. Örneğin, bir yapay zeka aracı, gelen bir e-postayı otomatik bir şekilde fatura olarak tanıyabilir ve uygun kişiye veya departmana iletebilir. Ayrıca, yapay zeka şirketlerin verileri analiz etmelerine ve raporlar oluşturmalarına da yardımcı olur. İyi eğitilmiş bir algoritma, verileri insanların yapabileceğinden çok daha hızlı bir şekilde işleyebilir ve ayrıca insanların gözden kaçırabileceği eğilimleri arayabilir.

Tahmin süreçlerini iyileştirmek

Önceden tahminler, genellikle deneyime dayalı bir çaba olarak yürütülüyordu. Müşteri satın alma tercihlerini veya web sitesi trafik seviyelerini tahmin ederken, tahminciler geçmişten öğrendiklerini gelecekteki kararları etkilemek için kullanırlardı ve bu hala devam ediyor. Ancak şu anda yapay zekanın bu hesaplamalara dahil olması daha olası hale geldi. Bir örnek olarak, bilim insanları yıldırım çarpmalarını tahmin etmek için standart meteorolojik verileri yapay zeka ile birleştirdiler ve bu sistem 10 ila 30 dakika içinde ve 30 kilometre yarıçapında bu olayları tahmin etti. Diğer yöntemler radar veya uydu verilerini gerektirirken, bu yeni yaklaşımın sadece meteoroloji istasyonu verilerine ihtiyaç duyduğunu belirttiler. Araştırmacılar, bu yönünün onu iletişim ağları dışındaki bölgeler için ideal hale getirdiğini ve teknolojinin ayrıca fırtınaların oluşmadan önce tahmin edilmesine imkan tanıdığını ve bu durumun yapay zekanın en önemli kullanımlarından biri olduğunu ifade etti.

Kalite kontrolü geliştirmek

Şirketlerin yüksek kalite standartlarını sürdürerek israfı azaltması ve müşteri memnuniyetini ar-

tırması konusunda yapay zeka iyi rol oynuyor. Bu tür bir örnek, Hong Kong Politeknik Üniversitesi'ndeki bir araştırma grubunun, daha iyi kumaş kalitesi elde etmek için yapay zeka kullanımını içeriyordu. Ekip, standart altı kumaş vakalarını %90'a kadar azaltmak için yapay zeka kullandı ve bu sayede fabrika yöneticilerinin hızlı bir şekilde sorunları tespit edip düzeltmesine olanak sağladı. Tekstil yöneticileri, manuel kontrollerin insan yorgunluğu gibi nedenlerle daha yavaş ve daha az doğru olabileceğinden dolayı bu tür bir uygulamadan faydalanmıştır.

Sağlık sektörü

Yapay zekanın sağlık sektöründeki etkisi açıkça görülmektedir. Cerrahi işlemler, yapay zeka ve iş birliğine dayalı robotlar sayesinde kökten değişime uğramış, hassas cerrahi mümkün olmuş ve hasta iyileşmesi hızlanmıştır. Yapay zeka destekli sistemler, hızla sahte sağlık taleplerini tespit ederken geçerli taleplerin verimli işlenmesini sağlamakla birlikte hasta verilerini koruma altına alır. Klinik ortamlarda yapay zeka, teşhis, tedavi planlaması ve radyoloji gibi veri yoğun uzmanlık alanlarında sağlık profesyonellerine yardımcı olur. Yapay zeka radyoloji görüntülerini hızlı ve kesin şekilde inceleyerek sorunları tespit edebilir. Bu örnekler, yapay zekanın cerrahi hassasiyeti artırma, süreçleri hızlandırma ve genel hasta sonuçlarını yükseltme gibi alanlarda nasıl dönüşüm yarattığını vurgular.

Yapay Zekanın Dezavantajları:

Son iki yıl içinde, insan medeniyetinin hayata kalitesini beklenmedik bir yönden tehdit eden yeni YZ araçları ortaya çıktı. Yapay zeka, kelime, ses veya görüntü kullanılarak, dil işleme ve üretme konusunda önemli yetenekler kazandı.

Bunu yaparken, yapay zeka medeniyetimizin işletim sistemine nüfuz etmiştir. Yapay zeka ortalama bir insandan daha iyi hale geldiğinde hikaye anlatma, melodi besteleme, resim çizme ve yasalar ile metinler yazma konularında neler olacak?

Yaratıcılık eksikliği

Yapay zekanın büyük bir dezavantajı, sınırlı bir şekilde yaratıcı düşünebilme yetisine sahip olmamasıdır. Önceden beslenen veriler ve geçmiş deneyimlerle öğrenme kabiliyetine sahip olsa da, yenilikçi yaklaşımlar geliştiremez. Örneğin, Forbes kazanç raporları yazabilen bot Quill gibi uygulamalar, sadece veri ve gerçekleri kullanarak raporlar üretir. Bu tür botlar makale yazabilse de, insan dokunuşunun eksikliği göze çarpar.

İşsizlik Endişesi

Yapay zeka, bazı durumlarda işleri otomatikleştirerek işsizliği artırabilen robotlar gibi uygulamalara sahiptir. Örneğin, Japonya gibi teknolojik olarak ileri ülkelerde de üretim işletmelerinde robotlar insan işgücünün yerini almaktadır. Ancak bu, her zaman böyle olmaz, çünkü verimliliği artırırken aynı zamanda insanlar için yeni iş fırsatları da yaratabilir.

Tembelleştirmeye Yol Açabilir

Yapay zekâ, sıkıcı ve tekrarlayan görevleri otomatikleştirerek insanların bu tür işlerden uzaklaştırabilir. Bu durum, beynimizi daha az kullanma eğilimine yol açabilir, çünkü işleri ezberlemek veya problemleri çözmek zorunda kalmayız. Bu, gelecek nesiller için bir sorun oluşturabilir.

Etik Eksikliği

Etik ve ahlaki değerler, yapay zekaya entegre edilmesi zor olan insan özellikleridir. Yapay zekanın

hızlı ilerlemesi, kontrolsüz büyüme ve insanlığın tehlikede olabileceği endişelerine yol açmıştır. Bu durum "YZ tekilliği" olarak adlandırılır.

Duygusuzluk

Bilgisayarların ve makinelerin duygusal özelliklere sahip olmadığı konusu çocukluktan beri öğrenmişizdir. İnsanlar bir ekip olarak işlev görür ve ekip çalışması hedeflere ulaşmak için önemlidir. Robotlar etkili bir şekilde iş yapabilirler, ancak insan bağlantılarının yerini alamazlar.

Geliştirme Eksikliği

Yapay zekâ, önceden yüklenmiş gerçeklere ve deneyime dayalı bir teknoloji olduğu için insanlar tarafından geliştirilemez. Tekrarlayan görevleri yerine getirmede yeteneklidir, ancak ayarlamalar veya geliştirmeler gerektiğinde kodları manuel olarak değiştirmek gerekir. İnsan zekasına benzer erişime sahip değildir, ancak sınırsız veri depolayabilir.

Aslında, Yapay zeka, hayatımızı derinden etkileme potansiyeline sahiptir. Bu teknoloji alanı, Facebook ve Google gibi dünya devleri tarafından yoğun bir şekilde takip edilmekte ve yapay zekânın şimdiye kadar hiç olmadığı kadar yaygın hissedildiği bir dönem yaşanmaktadır. Yeni gelişmelerin ve yapay zekânın insanların aştığı durumların olduğu vakaların neredeyse her gün ortaya çıktığı görülüyor. Yapay zeka gelecekte insanlığa neler getirecek? En büyük hayallerimizi gerçekleştirmemize yardımcı olabilir mi, yoksa kabusu dönüşüp bildiğimiz dünyamızı mahvedebilir mi? Kuşkusuz, makine zekası insan zekası seviyelerine ulaştığında, insan medeniyetinde temel bir dönüşüme neden olacak ve dünya bir daha asla aynı olmayacaktır.

TÜRKMENİSTAN MERV'DEN SELÂM İLE

Ogulbağt Rejepalyeva

Hayat çok güzel hevesle başladığım “günlüğümün” arasına bir hafta ara vermeme mecbur kıldı. Yıl sonunda yani 25. Aralık'ta pazar günü geç saatlere küçük kardeşim grip olmuş annemi köyden şehrin S. A. Niyazov hastanesinin yoğun bakım bölümüne yerleştirmiş olduğunu haber verdi. Daha önceden beri şeker hastalığı ile mücadele eden annem 2 gündür kendine gelemedi. Son zamanlarda diabetik yani halk arasındaki tabiriyle “şeker hastalığı” milletine başına büyük bir bela imtihan olmaya başladı. Hâliyle biz de annemin bu hastalığına yaklaşık 2 yıldır bir çözüm şifa bulamıyorduk. 33 yaşında 6 tane gencecik çocuklarıyla eşinden ayrı kalmış annemi babamın fevâtından daha çok, 2005 yılında daha hayatının baharında 13 yaşında vefat eden kardeşim Hankulu'nun hasreti kasıp kavurdu. O günün ertesi yani 26. Aralık'ta genç yazar Şirhan Allahberdiyevin doğum günü idi. Doğum günü bahane idi aslında. Şirhan ile her zaman vakit buldukça buluşur ve edebî sohbetler ederdik. Hem annemin etrafında kardeşlerim, akrabalarım kol kanat gerdiklerinden dolayı geç saatlerde yani saat 19:00 da Şirhan'ın şehrin kenarındaki evine yani Gemi köyüne doğru koşturdum. Pilavın yanında eşlik eden hoş sohbetle birlikte “balık yüzmeyen su”dan 1 tanesinin belini kırdıktan sonra Şirhana durumu anlattım ve müsaade istedim. 3. Şubat'ta yani benim doğum günümde daha rahatlıkla buluşma ve sohbet etme vadiyle ordan ayrılarak aceleyle hastaneye doğru yol aldım. Şirhan ve onla sofrada başında ettiğimiz güzel sohbetleri tatlandırmak amacıyla “Şirhan'ın söylemi çok” başlık altında ayrı geniş bir yazı yazacaktım aslında.

da. Ancak hayatının verdiği bu acı tokatın vermiş olduğu darbenin üzerinden 9 gün geçmiş olsa bile kendimi ve fikirlerimi toparlayamadım. “Balık yüzmeyen su”yun vermiş olduğu ateşin sıcaklığı olmazsa gecenin bu soğuk havasında hastanede nöbet tutmak pek kolay olmayacaktı sanırım. Gece saat 3 civarında sabaha birkaç saat kala kardeşlerim nöbete devam eder düşüncesiyle eve döndüm. Eve gelip de rahat edemedim aslında. Erken saatlerde 6 da evden ayrılmak üzereyken kardeşim telefon açıp “gelebilirsiniz...” diye aradı ve zar zor “tamam” diyebilirdim. Sanki tüm şehir üzerime yıkıldı. Bir şey anlaşıldı..27 Aralık sabahı ailemize Yeni yılın “kara haber hediyesi” verildi. Bir iki saat süren birtakım sallamaların oyalamaların ardından hem doktorların hem de fâni dünyanın azabından kurtulan annemizi alıp köye doğru yol aldık. Hava oldukça karmaşık. Bulutlar adeta yere doğru akıyordu. Arçmanın üzerinden köye doğru giden yolun Garawul (Bekçi) köyünden sonra taşsız bölümünde yürümek oldukça zor sıkıntılı idi. Eğer Yol çamur olursa küçük arabalarla dağın eteğindeki inişli çıkışlı engellerle dolu yollarından yürüyerek köye ulaşma mümkünatı zordu. Böyle bir durumda bile olsa cesaret edip yola koyulanların bazılarının akıbetinin facia ile tamamlandığı da az değildi. Annemi alıp götürdüğümüz aracın “Sienna” (markası) olduğunu hesaba katmazsak diğer araçların çoğu “ Jip” idi. Eğer elinde bu markalı araba olursa yağmuru karı, çamuru, bataklık gibi engelli yolları bile geçmek hiç sorun teşkil etmezdi. Könegümmez köyünün yanından geçen riskli yolu hesaba katmazsak köye engelsiz

ulaşabildik. Öğle saatleri müteakip 15:30 da cenaze namazı kılındı. Yoğun işten dolayı fazla vakit bulamama rağmen, fırsat buldukça köy ya şehir fark etmez eş dost yakın akraba, akran kim olursa olsun birinin fevat etmiş haberi alırsam mutlaka katılmaya gayret ederdim. Bundan dolayı mı yoksa annem babama saygılarından dolayı mı cenazeye katılanların sayısı eksik olmadı. Hem şehirden hem köyden insanlar gelebildiler sağolsunlar.

Cenazeye katılanların sayısı beklediğimden oldukça fazla olması benim köyüme olan saygımı daha da arttırdı ve memleketime köyüme olan istek arzularım, hayallerim karşısında daha da borçlandırdı. En zor anı ise benim için annemi mezarın içerdeki odasında yerleştirdiğimiz andı. Canazeyi kıldıran İmamın “ Rahmetlinin en büyük abisine ve en büyük oğluna izin vardır”. Dediği anda yaşadığım duyguyu hiç bir zaman ifade tarif edemem... Zannedersem belki o andaki duyguyu hiç bir yazar veya şair ifade edip dile dökemezdi. Ne zaman annemi mezarın içerdeki odasında yerleştirdiğimizde kefenin üzerinde bağlanan ipi kumaşı çözmek için uyarı verildiğinde annemi dünya gözüyle son sefer görebileceğimi anladım. Annemin ayak altına cennet yerleşen ayaklarını hiç bırakmak istemiyordum. Ama ne çare ki bırakmalı ve dayım ile üzerine ilk kumu da atmalı olduğumu kabul ettim. Mezardan çıktıktan sonra uzun vakit kendime geledim, toparlayamadım. Ne zaman İmamın “ Filanca kişi nasıl insandı? “ Diye 3 kez tekrarlayarak verildiğini sualine aynı anda “ İyi insandı” cevabı verdiklerini duyduğumda insanoğlunun hepsinin sonunda başına gelebilecek amansız hasretin benim de başıma geldiğini ve bundan sonra onlar gibi benim de mertler gibi kabullenmem gerektiğini anladım. Her şeyden daha korkunç fikir beni derinden etkiledi. İnsanoğlu defin edildiğinde en yakınlarının ayak altına düşmesi eylemi. Bizzat onların kendileri herkesten önce sana toprak kumu atmalı. Bu durumdan yani ayak altına düşmekten kurtulabilecek insanoğlu yok.C Annemin bir sözü vardı. “ Garibim insanoğlu öldü mü iş bitti. Dünkü ölen de bin sene önce ölen de aynı”. Değerli anneciğimi binlerce yıldan beri devam eden fevat edenlerin silsilesine kervanına bizzat teslim etmek zorunda kaldım. Böylece benim de annem diğer rahmet-

liler ile bin yıllıklarla denkleşti. Şehir üzerime düşse de günler hayat eskisi gibi devam ediyordu. Hemencecik 3 de geçti 7 side.. Bir önceki gün köyde 7 sini tamamlayıp şehre gelip kendi evimde 7 sini verdim. Yüce Allah herkese böyle bir acının gecinden versin. Böylesine zor günlerde sabır ve tahammül versin. Zor. En azizini kendi ellerinle toprağa vermek daha zormuş. Böyle bir matem günleri sabredebilmek bu acıya katlanabilmek hakikaten çok güç. Zannedersem bundan önceki her işim annemin namaz sonrası ettiği duaları yada oturduğun da kalktığına dilinden eksik etmeye duaları sayesinde revaç bulmuş olmalı. En iyisini Allah biliyordur, anne duasından nasibini alamamış kimseler için ise annelerin ruhları kol kanat oluyordur. Rabb'im beni de bundan sonraki anlamsız hayatımı da böyle bir durumdan nasipsiz bırakmasın. Böylesine acı bir günde bizi yalnız bırakmayan zor günü dostlarıma, arkadaşlarıma, akrabalarma ve akran diğerlerine maddi ve manevi desteklerinden ötürü minnet borçluyum. Onlara ailelerinde sağlık ve uzun ömürlü hayatı Allah'tan diliyorum. Demin evin penceresinden uzun uzun şehri izleyip durdum. Zannedersem yıldız serpiştirilmiş gibi güzel şehrin bemin için eski tadı tuzu yoktu. Annem bana fazla zahmet olmayın diye bazen çaktırmadan kardeşimin evinden hemen köye dönerdi. Bazen anneme böyle yaptığı için küserdim. Fakat şimdi şehri izlerken eski şehir ile şu anki şehrin arasında farklılık gördüm. Eskiden şehre gelip eve gelmezse de anneli hayatım varmış. Artık böyle değil. Şehir sanki ağlamalarını içine sığdıramayan öylesine yığılakalmış insana benziyordu. Günlerde bir gün ben de bu bunaltıcı şehri bırakıp annemin yanına giderim. Şehrin ise kılı kıpırdamaz. Hayat eskisi gibi devam eder. Şehir de eski sıkıcı haliyle kalır. Bu merhemetsiz acımasız şehirden ölecek ayrılın da ölmeden öylesine çıkıp gitsen de üzülecek buna “ ah” diyecek insanoğlu yok. Ölmüş ya yaşayan şehirden giden insanların sayısını bilen yada bunu not alıp belgeleyen birileri varmıdır ki ? Evet hayat büyük zevkle başladığım “günlüğüme” bir hafta ara vermeme mecbur eyledi. Devamını istesem de istemesem de böyle kederli satırlar ile devam etmeme mecbur kıldı.

Ashgabat 04. 01. 2023

KAPAK KONUSU: MEDENİYET

Suzan Ören

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Neden Medeniyet?

'Farklı olmak' günümüzde çok tartışmalı bir konu. Bireysel farklılıklar kutsanıp bu uğurda en temel tanımların yeri değiştirilirken, toplumsal farklılıklara kimsenin tahammülü kalmamış gibi duruyor. Biz de bu sayımızda 'insan tanıdıkça sever' diyen büyüklerimizin izinde dengemizi ararken, medeniyetlerin ortak ve farklı noktalarına odaklanmayı hedefledik. Rabbimizin, Ümmet-i Muhammed olarak birbirimize karşı sevgi ve saygımızı bereketlendirmesi duasıyla.

Medeniyet ve Kültür Üzerine Genel Bir Bakış

Etimolojik Açıdan Medeniyet

Etimolojik olarak "medeniyet" kelimesinin kökleri Latince "civilis" kelimesinden gelir. Roma İmparatorluğu döneminde "vatandaşlarla ilgili" anlamına gelen Latince "civilis"ten türer. Aidiyet duygusunu, kamu işlerine katılımı ve yasalara ve sosyal normlara bağlılığı ifade eder.

Medeniyet terimi, bir toplumun sosyal, kültürel ve entelektüel gelişimi ile ilişkilidir. Bir toplumun sanat, edebiyat, felsefe, bilim, hukuk, siyaset, din, ekonomi, teknoloji gibi alanlarda ilerlemesini kapsar. Medeniyet ayrıca bir toplumun düşünce sistemlerini, değerlerini, kurumlarını ve sosyal yapılarını ifade eder.

Etimolojik olarak medeniyet kavramı, başlangıçta bir toplumun vatandaşlık gibi sivil yönlerine atıfta bulunurken, zamanla insanlık tarihinin farklı dönemlerindeki toplumların karmaşık ve gelişmiş yapısını belirtmek için daha geniş bir anlam kazanmıştır. Medeniyet, bir toplumun kültürel, sosyal ve entelektüel bağlamında bir arada yaşama ve ilerleme sürecini temsil eder. Zamanla, medeniyet kavramı orijinal yurttaşlık çağrışımlarının ötesine geçti. Çeşitli kültürel, sosyal, ekonomik ve teknolojik ilerlemelerle karakterize edilen karmaşık, organize ve gelişmiş bir toplum kavramını daha geniş bir şekilde ifade etmeye başladı. Medeniyet kavramının etimolojisi, komünal yaşam, vatandaşlık ve toplumsal yapıların gelişim fikrini vurgular. Karmaşık sosyal düzenlerin ve kültürel başarıların ortaya çıkışına işaret ederek, küçük, göçebe gruplardan daha büyük yerleşik topluluklara doğru insan toplumlarının evrilmesini yansıtır.

Medeniyet ve Kentlilik

Medeniyet ve kentlilik, farklı anlamlara sahip olmalarına rağmen iç içe geçmiş kavramlardır. Medeniyet, bir toplumun kültür, sosyal organizasyon ve teknolojik ilerleme açısından gelişmişliğini ifade eder. Yönetim, sanat, bilim, eğitim ve ahlaki değerler gibi çeşitli yönleri kapsar. Medeni bir toplum, karmaşık bir sosyal yapı, organize kurumlar ve sofistike bir yaşam tarzı yaratma ve sürdürme yeteneği ile karakterize edilir. Öte yandan, kentlilik, özellikle kentsel yaşamın niteliğini veya özelliklerini vurgular. Şehir sakinleri veya kentsel çevrelerle ilişkili nitelikler ve davranışlarla ilgilidir. Kentlilik, kent kültürü, yaşam tarzları, tutumlar ve davranışlar gibi unsurları içerir.

Şehirler genellikle medeniyet merkezleri olarak kabul edilir. Sanat, mimarlık, ticaret, eğitim ve yönetim dahil olmak üzere medeniyetin çeşitli yönlerinin doruk noktasını temsil eden, insanın sosyal ve kültürel gelişiminin özüdürler. Şehirler, entelektüel ve kültürel alışverişi teşvik eden yenilik, yaratıcılık ve çeşitli etkileşimlerin merkezleridir.

Kentlilik, şehir yaşamının kozmopolit doğasını, çeşitliliğini ve karmaşıklığını yansıtır. Hızlı tempolu yaşam tarzı, çok kültürlülük ve farklı sosyal grupların etkileşimi gibi kentsel çevrenin şekillendirdiği tavır, gelenek ve davranışları kapsar.

Medeniyet, kentsel olmayan ortamlarda var olabilirken, kentlilik, kent yaşamının dinamikleri ve özellikleriyle yakından ilişkilidir. Kentlilik, kent yaşamının benzersiz sosyal, kültürel ve ekonomik

yönlerini yansıtan, kentsel çevrelerin belirli bağlamı içinde medeniliğin bir ifadesi olarak görülebilir. Özetle, medeniyet daha geniş bir toplumsal gelişme ve ilerleme kavramına atıfta bulunurken, kentlilik özellikle kentsel yaşamla ilişkili nitelikler ve özelliklerle ilgilidir. Kentlilik, kentlerin belirli bağlamı içinde uygarlığın bir tezahürü veya ifadesi olarak görülebilir.

Medeni Olmak

Medeni bir bireyin başkalarına saygı, hoşgörü, empati ve medeni söylem ve barışçıl iletişim kurma gibi nitelikler sergilemesi beklenir. Öz disiplin gösterirler, başkalarının refahını düşünürler ve sosyal sorumlulukları anlarlar. Medeni olmak aynı zamanda entelektüel gelişim, eğitim ve bilgi arayışını da gerektirir. Entelektüel ve kültürel arayışlara girmeyi, sanatı, edebiyatı ve bilimi takdir etmeyi ve eleştirel düşünceye ve açık fikirliliğe değer vermeyi içerir.

Bununla birlikte, medeni olma kavramının farklı kültürler ve tarihsel dönemler arasında değişebileceğini not etmek önemlidir. Belirli bir toplum veya topluluğun hakim değerlerini, geleneklerini ve beklentilerini yansıtan dinamik bir kavramdır. Bu nedenle uygar olmak, başkalarıyla etkileşimlerde saygı, empati ve etik davranışın önemini kabul ederken, belirli bir kültürel bağlamda uygun ve arzu edilen değer ve davranışları somutlaştırmayı içerir.

Medeniyet ve Kültür

Kültür, medeniyetin temel bir bileşenidir. Bir medeniyet içindeki değerleri, normları ve uygulamaları şekillendirir ve yansıtır. Bir toplumun sosyal, politik, ekonomik ve entelektüel boyutlarını

etkiler. Kültür, insanların birbirleriyle ilişki kurma, kendilerini yönetme, yaratıcılıklarını ifade etme ve varoluşsal soruları ele alma biçimlerini bilgilendirdiği için üzerine medeniyetlerin inşa edildiği temeli sağlar.

Kültür farklı biçimlerde ve ölçeklerde var olabilirken, medeniyet tipik olarak şehirlerin, gelişmiş sosyal yapıların, yazılı dilin, bilimsel ve sanatsal başarıların ve yönetim sistemlerinin varlığıyla karakterize edilen daha yüksek bir kültürel gelişme düzeyini ifade eder.

Bununla birlikte, tüm kültürlerin medeniyetlere dönüşmediği ve medeniyetlerin kültürel ifadeleri ve özellikleri bakımından farklılık gösterebileceği bilinmelidir. Medeniyet, insanın kültürel gelişiminin daha karmaşık ve organize bir aşamasını temsil ederken, kültür daha geniş bir insan ifadelerini ve uygulamalarını kapsar.

Kısacası kültür, bir grubun veya toplumun kolektif kimliği ve ortak uygulamalarıdır; medeniyet ise, kültürün ve toplumsal yapıların çeşitli yönlerini kapsayan bir toplumun gelişmiş ve organize yapısını ifade eder. Kültür, kendi değerlerini, geleneklerini ve sosyal dokusunu şekillendirerek medeniyet için bir çerçeve sağlar. Kültür, bir grubun kolektif kimliğini ve uygulamalarını kapsayan daha geniş bir kavram olsa da, medeniyet, gelişmiş sosyal yapılar, teknolojik ilerlemeler ve organize sistemler ile karakterize edilen kültürel gelişimin belirli bir aşamasını temsil eder. Kültür ve uygarlık birlikte, insan toplumlarının kimliğini, ilerlemesini ve genel karakterini şekillendirir.

GOETHE' NİN ŞİİRİ VE MEDENİYET KAVRAMI ÜZERİNE

Prof. Dr. Tahsin Görgün

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi / İlahiyat

Medeniyet nedir? Medeniyet kavramını daha geniş anlatabilmek için öncelikle iki soruyu sormak gerekir.

1. İslam medeniyetinin dünya tarihindeki yeri nedir?

2. Batı medeniyetinin dünya tarihindeki yeri nedir? Medeniyet terimi; 19. yüzyılın ortalarında Türkçede kullanılmaya başlanmıştır. Onun öncesinde bu terimden başka terimler de kullanılmaktadır. Bu terimlerden birisi ise Fransızca'da, İngilizcede ve Almandada kullanılan "civilisation" (Sivilizasyon) terimidir. Bu terim ilk defa 1756 yılında yazılmış bir kitapta ortaya çıkmaktadır. Kitapta terim ilk defa olarak, şu şekilde kullanılmıştır; 'Din şüphesiz insanın hayatını düzenleyen en önemli faktörlerden birisidir. Hatta en önemli faktördür. Din sivilizasyon denilen şeyin en önemli kaynağıdır.' Medeniyet aslında insanların hayat düzenidir. Din olmazsa insanlar ahlaki, hukuki veya sosyal anlamda düzen içerisinde yaşayamazlar. Medeniyet teriminin bu anlamda kullanılmasının arka planında ise, Fransa'da belirli bir grubun, yani aristokratların normal halkın yaşadığından farklı bir hayat düzeninin olması sıradan insanları kendilerinden ayırmak içindir. Bu dönemde medeniyet kelimesi aristokratların yaşam biçimlerini ifade etmek için kullanılmıştır. Aristokratların verdikleri Şölenlerde hizmetlilerin görevlendirilmesi vesilesi ile medeniyet saraylardan halka yayılmıştır. 1850'lerden itibaren Batı Avrupalıların sömürgeciliği Osmanlı'nın zayıflamasıyla birlikte fiili olarak başlamıştır. Batı Avrupalılar bu istila hareketlerine gerekçe olarak medenileşme misyonu şeklinde ifade etmiş; 'Biz medeniyetin bütün nimetlerinden insanlığı istifade ettireceğiz, bunun için bütün dünyayı işgal etmemiz gerekir' düşüncesini savunmuşlardır. Bu süreçle birlikte Batı, Birinci Dünya Savaşı'na kadar etkin olmuş, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ise çoğu sömürge bağımsızlığını kazanmıştır. Ancak ekonomik ve kültürel sorunlar günümüzde hala devam etmektedir. Medeniyet dediğimizde bizler Batı Avrupa'nın kullandığı manayı yani aristokratların yaşadığı hayat tarzını mı kabul edeceğiz yoksa 'Bu, bir dönemde belirli bir insan grubunun kendisi

ile alakalı bir kanaattir' olarak görüp, izafileştirerek bunun dışında başka imkânlara mı bakacağız? Bunu görmek için bizim önce şunu dikkate almamız lazım; sivilizasyon kelimesinin kullanımından önce insanların belirli bir düzen içerisinde yaşamaları örf ve adetleri, nezaketleri söz konusu değil miydi? Bütün bunlara baktığımızda, 'sivilizasyon' kelimesinin kullanımından önce medeniyet diye bir kavramla karşılaşmıyoruz. Müslümanların medeniyet kavramına başka hangi isimleri verdiğine baktığımızda karşımıza geniş bir yelpaze çıkıyor. Mesela İbn Haldun'un kullandığı 'umran' kelimesi. Bu kelimenin özelliği umranın ömür kelimesiyle aynı kökten gelmesindedir. Ömür kelimesi ise insana verilmiş saygı ve nefesleri ifade ediyor. Yani insanın nefeslerini alırken ortaya koyduğu her şeye umran deniyor. 'İnsan tabiatı icabı medenidir' denir; buradaki medeninin manası insanın başka insanlarla birlikte var olmasıdır. Umranın yanı sıra bir çok terim daha vardır. Bunlardan birisi de 'Nizam-ı Alem'dir. Nizam-ı Alem de medeniyeti ifade etmek için kullanılmış ve düzen içerisinde bir âlemi varsayıyor. Âlemin özelliği ise aslında alamet ile alakalı olmasıdır. Âlem ve ilim aynı kökten geliyor. Bilinen şeylerin ve bilinerek içinde yaşanılan ve bu manada insanın bilgisine bağlı olarak oluşan her şeyi ifade ediyor. Öyle olduğu için aynı zamanda insanın içinde var olduğu dünyayı da ifade ediyor. Bir diğer terim ise 'Darü'l İslam'dır. Düzen içerisinde bir âlemi varsayıyor.

İnsanın medeniliğinin esasında tabiatı ve diğer insanları korumak yatıyor. Batı medeniyetinde 'insan insanın kurdudur' ifadesi yer alırken, İslam medeniyetinde insanın kendini korumasından ziyade diğer insanları ve tabiatı koruyarak kendi varlığını koruyabileceği yer alıyor.

Medeniyet dediğimiz şey batıya doğuya herhangi bir bölgeye has bir şey değildir; insanın olduğu her yerde medeniyet vardır ve medeniyetler farklılık gösterir. 18. yüzyılda insanlar dünya tarihini, İslam'ı ve Müslümanları medeniyetin neresinde görüyorlardı?

ALMAN ŞAİR GOETHE'NİN DOĞU - BATI DİVANINDAN:

Kayalıklardan fıskıran,
Şu neşe pınarına bakın,
Bir yıldız çakışı sanki;
Bulutlar üzerinde
Yüce ruhlar beslemiş gençliğini,
Derûnunda koruluktaki kayalıkların.
Taptaze gençliğiyle,
Sıyrılıp bulutlardan
Raks eder gibi iner mermer kayalara
Haykırır sevincinden yine
Sinesinden asumana.
Katmış da önüne rengârenk çakılları
Sürüklüyor dağ geçitlerinden aşağı,
Ve bir önder azmiyle
Götürüyor beraberinde,
Nice kardeş pınarları
Vadilerden aşağı
Çiçeklenir geçtiği yerler,
Ve çimenler
Soluğuyla yeşerir.
Lakin eyleyemez onu,
Ne gölgeli vadiler,
Ne sevdalı bakışlarla yüze gülerek,
Dizlerine kapanan çiçekler:
Basıp ovayı ta içlere kadar ilerler,
Sonra döne dolana akar gider.
Yoldaşı oluverir akarsular.
Ve şimdi güneş parıltılar içinde
Girer ovaya,
Ve onunla parıldar ova,
Ve ovalardan gelen ırmaklardan
Ve dağlardan inen derelerden
Sevinçle bir ses yükselir: Kardeş!
Kardeş, kardeşlerini de al yanına,

O kadim Yaradana,
Kucağını açıp bizi bekleyen
O ebedi ummana kavuşturun,
Ah! O kollar ki beyhude açılmış,
Bağrına basmak için hasret çekenleri;
Zira şu ıssız çölün
Haris kumları bizi yiyip bitirecek;
Güneş yukardan kanımızı içecek;
Bir tümsek engel göle ulaşmamıza!
Kardeş!
Al ovalardan bütün kardeşleri,
Dağlardan bütün kardeşleri al
Eriştir hepsini yüce Yaradana!
Haydi, gelin hepiniz!
Nasıl da coşmakta şevkle;
Bir nesil ki taşıyor yücelere önderini!
Parlak zaferlerle ilerlerken,
Ülkelere ad verir,
Geçtiği yerlerde şehirler kurulur.
Durdurulamaz muttasıl akar köpü-
rerek
Öyle cömert bir fitrat ki o,
Parlayan kuleleri,
Ve görkemli mermer sarayları
Böylece ardında bırakıp gider.
Sanki atlas; sedir ağacından gemileri,
Taşıyor devasa omuzlarında;
Ve bir uğultu ki rüzgârda,
Sırtında binlerce yelkenli,
Hep onun ihtişamına şahit
Ve böylece bütün kardeşlerini,
Evlatlarını, hazinelerini,
Neşe saçan kalbiyle
Götürür bekleyen Yaradana.

Goethe bu eserinde İslam medeniyetinin Dünya Tarihindeki yerini anlatmıştır. Bu dönemde (18.y.y) yazılmış Dünya tarihi kitaplarında peygamberler tarihi çokça işlenmiştir. Dönemin dünya tarihi kaynaklarından, Londra'da yayımlanmış

ve 65 ciltten oluşan "An Universal History, from the earliest account of time", 'ancient history' ve 'modern history' şeklinde iki döneme ayrılmıştır. 1. Dönem peygamberler tarihini konu alarak 'Ancient / Kadim Dönem' ifadesi ile adlandırılmıştır.

2. Dönem ise 'Modern Dönem' olarak adlandırılmıştır. Modern dönem; sahip olduğumuz iyi ve güzel olan her şeyin ortaya çıktığı dönemdir. Bu dönem 18. yüzyılın aydın kesimi için Hz. Peygamber'in tebliği esas alınmıştır. Bu eserler yazılırken birçok İslam âliminin eserleri dönemin aydınları tarafından okunmuştur. Batı Avrupalılar, Müslümanlardan matematik, geometri, hukuk, felsefe, sanat gibi birçok alanda istifade etmişlerdir. Günümüzde etkin olan dünya medeniyeti batı medeniyetidir. Biz batılı olmadığımız halde, batının birçok imkânını kullanıyoruz. Tıpkı 18. yüzyılda batı Avrupalıların doğulu olmadıkları halde İslam medeniyetinin birçok imkânını kullandığı gibi. Bizim üzerinde durmamız gereken ise modern medeniyeti daha iyi anlamaktır. Modern batı medeniyeti dediğimiz medeniyet, İslam medeniyetinin tesiri ile ve ondan istifade edilerek oluşturulmuş bir medeniyettir. Ancak buradaki temel soru şudur: Batı Avrupalılar İslam medeniyetinden istifade etti diye meşru olarak mı kabul etmemiz gerekir? Batı Avrupalılardan aldığımız şeylerin nasıl dönüştüğünü takip edemezsek ortaya çıkan sorunları ve bu sorunların kaynaklarını bulamayız. Batı Avrupalılar İslam medeniyetinden istifade ederken İslam medeniyetinin makul, rasyonel, tabii, akli ne varsa onların hepsini aldılar ancak Hz. Peygamber söz konusu olduğunda Hz. Peygamber'in peygamberliğini ve tebliğini parantez içine alarak kabul etmediler. Biz de batı medeniyetinden istifade ettik hatta pazar günü tatilini bile aldık ve bu bizi Hristiyan yapmadı aynı şekilde onlar da İslam medeniyetinden istifade ettiler ancak Müslüman olmadılar.

(UDEF Kardeşlik Kampı Seminerinden derlenmiştir.)

YOLDA OLMAK

Abdullah Muhammed İslam

UDEF Uluslararası Öğrenci Dernekleri Federasyonu Başkanı

İnsan doğduğu andan itibaren bir yolculuğa başlar. Farklı merhalelerin olduğu, farklı olaylarla, kişilerle yüzleştiği, anılar biriktirdiği bir yolculuk. Bu yolculuk sorumluluk yüklenmiş bir yolculuktur. Ahzab Sûresi 72. ayet-i kerimesinde Rabb'imiz: "Biz emaneti göklere, yerküreye ve dağlara teklif ettik ama onlar bunu yüklenmek istemediler; ondan korktular ve onu insan yükledi. Kuşkusuz insan çok zalim, çok bilgisizdir." diye buyuruyor. İnsan sınırlı ve eksik bir varlıktır. Bir irade ile yaratılmıştır ama onun üstünde de bir irade vardır. Fıtratında kendisini iyiye sevk edecek güzellikler de vardır, yolculuğu berbat edecek kötülükler de vardır. İnsan işte bu iki durum arasında iyi olanı seçmek, iyi olana yönelmek ve iyi olanı yeşertmek için sınırlı olan iradesi ile mücadele eder.

Bu mücadele ömür bitene kadar devam eder. O sebeple ne iyi olan kazandım der ne de kötü olan. Son ana kadar insan ne ile karşılaşacağını bilemez. İyi tarafı keşfeden, lezzetini aldığı bu durumu korumak ve geliştirmek için çalışır, kötü olandan uzaklaşmak için gayret eder. Kötü tarafta yol alan için yolculuğun hep böyle geçme garantisi yoktur. Çünkü iyilik, bataklıkta bile çırpınıp kendi varlığından haberdar eder. Ve bu çırpınının ne zaman neticeleneceğini bilemediğimiz için kötüler için yapılması gereken en önemli husus iç dünyasında var olan iyiliği yeşertecek sebepler bulmaktır. İyiler için de garanti bir liman yoktur. Tıpkı diğer tarafta olduğu gibi orada da kötü-

lüğün çırpınışı devam eder. Burada yapılması gereken korumak ve yeşertmek, diğer tarafta da engellemek ve kurutmak.

İşte bu yolculuğu bilmek için insanın ilk başta kendini bilmesi gerekir. İnsan "Ben kimim?", "Neden bu dünyaya geldim?", "Ne için çaba göstermeliyim?", "Beni ne mutlu eder, ne hüznendirir?" sorularına cevap aramalıdır. Yani insan ilk başta kendini tanımalıdır. Nereden geldiğini, nereye gideceğini bilen, yolculuğun farkında olan, kısacası kendini tanıyan; kendini bu yolculuğa çıkarmanı, yani Yaradan'ını, Rabb'ini bilir. İnsan bu aşamadan sonra kainatı okumaya başlar. Yerde ve gökte Rabb'inin ayetlerini okur. Bunların bu sebep dahilinde var olduğunu, kainatta her şeyin bir zincir halkası misali birbiri ile bağlantılı olduğunu tefekkür eder. "Göğü, yeri ve ikisi arasındakileri boş yere yaratmadık." (Sad/27) ayet-i kerimesini tefekkür eder. İnsan yolculuğu sırasında kendinden önce gelmiş geçmiş insan topluluklarının hikayelerine şahitlik eder. Dünyadaki yolculuğun bir nihayeti olduğunu gözlemler ve adımlarını o bilinçle atar. Yolculuk devam ettikçe yaşayarak deneyimler ki her hal geçicidir. Başına bir sıkıntı geldiği zaman hiç bitmeyecek gibi düşünür, bir de bakar ki hepsi arkada kalmış. Mutlu bir duruma da o kadar müptela olur ki gülün dikensiz olduğunu düşünmeye başlar. En nihayetinde yolculuk iniş ve çıkışların, sevinç ve kederlerin olduğu bir

yolculuktur. İşte bunlara hakim olabilmesi için, bu gözlemleri yapabilmesi için, kendini ve Rabb'ini tanımaması sağlayacak sebepler arar insan.

Burada iki rehber bulur önünde. Biri Allah'ın kelamı ve o kelamın bize ulaşmasını sağlayan elçisi.

Yani Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamber'dir. "Biz kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık." (Enam/38) ile "İçinizden Allah'ın lütfuna ve âhiret gününe umut bağlayanlar, Allah'ı çokça ananlar için hiç şüphe yok ki Resûlullah'ta güzel bir örneklik vardır." (Ahzab/21) ayet-i kerimeleri bizlere bu anlamda ışık tutmaktadır. Yani aradığımız her şey Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamber'in hayatında bulunmaktadır. Bu sebeple insan yolculukla beraber bir arayış içerisindedir, son nefesine kadar devam edecek bir arayış. Yolculuğun nereye varacağını bilerek, sınırlarının farkında olarak arayışına devam eder. İyi tarafını besleyip arayanların varacakları menzil saadet ve selamet yurdu olur. Sınır tanımaz arzular ile süren bir yolculuğun son durağı da yolculuktaki duraklar gibi olur. Onun için insan sebeplere hakiki manada sarılmalıdır. İnsan, "Yeryüzünde gezip dolaşın ve Allah'ın ilk yaratılışı nasıl başlatıp devam ettirdiğini görün. Allah, daha sonra ikinci hayatı da işte böyle gerçekleştirecektir; Allah her şeye kâdirdir." (Ankebut / 20) ayet-i kerimesi gereğince bilinçli tefekkür ve gözleme bağlı seyahatlere çıkılmalı. Seyahat; kitabı olmayan, kıymetli bir okumadır. Kuran ve Hz. Peygamber'in hayatını okumanın yanında pratik bir uygulamadır.

Kitabi okumaların olgunlaşmasına ve zihne oturmasına vesile olur.

Yolculuğa dair Gökhan Özcan'ın şu satırları sürekli önümüzde durmalı, "İçinde yaşayıp gittiğimiz hayatı merak etmekten vazgeçemeyiz. Bu bizi insana götüren yol; insanı anlama, idrak etme, varlığı anlamlandırma içgüdülerimizin zihnimize verdiği istikamet... Ama bu yolda yürürken adımlarımızı hangi zemin üstünde attığımızı da düşünmek, bu yolda güçlü hassasiyetler göstermek duru-

mundayız. Anlamaya çalışırken her şeyi gerçek anlamından uzaklaştıran ezberlere teslim edebiliriz kendimizi. Bu yolu tedbirsizce yürürsek anlamaya çalışırken anlamaktan uzaklaşan bir zavallıya dönüştürebilir bu çabamız bizi. Yalınkat halimizi geri kazanmanın arayışı içinde olmalıyız. Berrak bir zihne ve daha önemlisi uyanık, salim bir kalbe ihtiyacımız var. 'Hayat...' diye başlayan cümlelerin gelip 'insan'ı bulabilmesi için başka bir yol yok çünkü!" Bu yolculukta en önemli azık inançtır. Rabb'imiz inananların üstün olduğunu bize bildiriyor (Al-i İmran 139). Yola ve yolculuğun anlamına dair inanç yoksa beyhude bir vakit geçirmekten başka bir şey değildir yolculuk. İkinci önemli azık gayrettir. Rabb'imiz ancak çalıştığımızın karşılığının olacağını buyuruyor (Necm/39). Bu yolculuğun bütünü güllerle donatılmış değildir. Dikenlerin çok olduğu bölümlerde inançla bütünleşmiş gayret yola devamlılığı sağlar. Üçüncü önemli azık, insanın sınırının olduğunu bilme-

si ve buna göre hareket etmesidir. Yapabileceğini yapıp iradesini aşan konularda Rabb'ine tevekkül etmeyi bilmeli insan. Çünkü Rabb'imiz hiçbirimize taşıyamayacağımız bir yük yüklemeyeceğini garanti ediyor (Bakara/286). Rabb'imiz; inanç, gayret ve sabır ile Kuran-ı Kerim'de birçok yerde inananları müjdeliyor. Yolculuğun hakkını verebilmek adına rahmetli Necmettin Erbakan'ın şu ifadeleri son sözümüz olsun: "Zor bir yolda yürümek mecburiyetinde olan insanlar, yolda yürümeye başlamadan önce, gönüllerinde ve zihinlerinde yürümek ve yol almak zorundadırlar. Evvela 'Bu yolu ben nasıl aşarım?' korkusundan kurtularak yola çıktıklarında görürler ki yol zor da olsa bir müddet sonra aşılmış, yürünmüş ve hedeflenen yere gidilmiştir. İşte o zaman insanların yüreklerinde, aslında yolun zannedildiği kadar zahmetli olmadığına ve bütün sıkıntılı yolların aşılabileceğine dair bir iman doğar."

Yolun hakkını verebilmek dileğiyle...

Zor bir yolda yürümek mecburiyetinde olan insanlar, yolda yürümeye başlamadan önce, gönüllerinde ve zihinlerinde yürümek ve yol almak zorundadırlar. Evvela 'Bu yolu ben nasıl aşarım?' korkusundan kurtularak yola çıktıklarında görürler ki yol zor da olsa bir müddet sonra aşılmış, yürünmüş ve hedeflenen yere gidilmiştir. İşte o zaman insanların yüreklerinde, aslında yolun zannedildiği kadar zahmetli olmadığına ve bütün sıkıntılı yolların aşılabileceğine dair bir iman doğar.

MEDENİYET VE AİDİYET

Alaa Abou-El-Nowr

Mısır Türk Dili ve Edebiyatı

'Medeniyet' kelimesini duyduğumuz zaman her birimizin aklında farklı farklı çağrışımlar oluşabilir. Medeniyet nedir acaba? Lüks, teknolojik ve modern şehirlerde yaşamak mı? Hızlı trenlere binmek mi? Uzaya kadar ulaşabilmek mi? Mars gezegenine ayak basmak mı? Siparişlerimizin ayağımıza kadar en kısa zamanda ulaşması mı? Kravatlı takım elbiseli elemanların var olması mı? Bir yerin en uzun gökdelenlere sahip olması mı? Doktor randevusunda bazen göz teması bile olmadan en hızlı şekilde teşhis konması mı? Koskoca beş yıldızlı binaların bulunması mı? Bir milletin yıllardır süren tarihe sahip olması mı? En çok üniversite diplomalı mezun öğrenciye sahip olmak mı? En çok eser yayınlayan bir millet olmak mı? Eğitim gören insanların çoğu medeni mi acaba? İnsanlar medeniyete layık mı olur yoksa sebep mi olur? Aslında bütün bu sorulara cevap verebilmek için ilk başta 'medeniyet'in ne olduğu ne olmadığının üzerinde durmak gerekir. İster Türkçe'de ister ana dilim olan Arapça'da 'medeniyet' kelimesi hep ilgimi çekiyordu. Bu Türkçe'ye geçen ve Arapça kökenli olan kelimenin kökü, 'm-d-n'dir. Tam bu kökten Arapça 'Medine' kelimesi de gelir. Bugün 'Medine' denilince akla ilk gelenler belki Hz. Muhammed'in 'Medine Münevvere'si, Mescidi Nebevi, umre, hac, Muhacirler, Ensârlar, bugünkü Suudi Arabistan gibi kavramlar ve anılar olabilir. Ancak Arapçada en basit tanıtımıyla 'medine' kelimesi 'köyden daha büyük olan ve binaları olan nüfus topluluğu' anlamını taşımaktadır. Arapçada 'medeniyet' kavramının karşılığına 'hadâre' denir. Bu kelimenin kökünden de gelen 'hader' kelimesi, aslında 'kentçilik veya şehircilik' anlamına gelmektedir. Biraz düşündükten sonra insan sanki satırlar arasında kentsel yerlerin kırsal yerlerine göre veya şehirlerdeki insanlar köylerdekilerine göre daha medeni olduğuna imalar verilir diye düşünebilir. Halbuki depresyon oranlarının araştırmalara bakmadan bile kesinlikle kentsel yerlerde daha çok olduğu ve köyler gibi kırsal yerlerde daha çok az olduğu tespit edilebilir. Suç oranı için de aynı sonuca ulaşılabilir. İntihar istatistiklerine bakılınca adı verilen 'medeni' yerlerde daha çok yüksek oranlar ortaya çıkmaktadır. Sanki kamuca algılanan 'medeniyet' kavramının muadelesinde büyük bir yanlışlık veya yanlış anlama bulunur.

Modern şehirde yaşamak medeniyet demek ise neden suçlar, kavgalar, sinir bozuklukları, ruh hastalıkları bu 'kentsel' ve 'medeni' şehirlerde daha çoktur? Gelişmiş ray sistemleri medeniyetin en büyük göstergelerinden birisi olsaydı neden metrolardaki insanların çoğu hep suratsızdır? Neden metrolarda çoğu zaman yolcular diken üstünde oturarak yanındaki insanlardan korkarak bir sohbeta bile katılmıyorlar o zaman? Uzaya gitmek medeniyetin en büyük kanıtlarının biri olsaydı neden uzaya kadar ulaşabilen koskoca bilim insanları kendilerinin en basit ve en derin hakikatine ulaşamaz ki? Bir pizzanın ambulandan daha hızlıca ayağa kadar ulaşması böyle bir medeniyet hakkında acaba neler söyleyebilir aslında? İnternette veya herhangi bir uygulamadan bir sipariş etmek neden komşuya kadar iki adım yürümekten daha kolay olmuş acaba? İnsanların bir yere girdikleri zaman bu yerin veya binanın ruhsuz ve soğuk olduğunu duyunca bu binanın beş yıldızlı olduğu ne tür işe yarar ki? Bir milletin atalarının yaptıkları başarılarla gurur duymak ne demek ki aslında bugüne bugün insanlığa o kadar katkısı olmayınca? Veya daha kötüsü bu ataların yaptıkları başarılar bomboş ve tamamen amaçsız veya akılsız olunca ne anlamı kalır ki? Modern renkli bir cahiliye döneminde yaşarken bir sürü diplomalı ve üniversite mezununa sahip olmanın ne anlamı kaldı ki? Kimi okuması yazması olmayanların basireti varken kimi en üst ilmi ve akademik rütbelere ve sertifikalara ulaştığına rağmen sırf cahil sayılır. Gökdelenlere gelince, insan merak eder bazen, gök bize ne yaptı ki onu delelim diye kalkıştık koskoca bir binanın inşasına... En büyük, en uzun, en ağır bir ürün acaba belli bir faydası olsun diye mi yapılır, yoksa sırf insanın kibrini doldurmak için mi? Sanırım Mısır'ın meşhur yazarı ve doktoru olan Mustafa Mahmut yazdığı gibi 'biz insan olarak aya kadar ulaşabilmişken komşumuza bile el atmaya aciz kaldık!'

İşte medeniyet kavramı farklı farklı boyutlardan görülüp ele alınabilir. Devletlerin birinci, ikinci ve üçüncü dünya olarak ayıran tasnifi acaba neye göre kime göre sınıflandırılmıştır? En gelişmiş 'medeni' devletlerin, aynı zamanda en çok intihar oranına sahip

olduğu insanın gözünü açmalı aslında. Tanıtımı ne olursa olsun ‘medeniyet’i kuran insan, ürün kalitesi kriterlerindeki gibi puanlar ile veya robot olarak sayılarak sadece istatistiklere göre asla değerlendirilemez. Medeniyetin en temel unsuru olan insan, sadece kimyasal maddelerle kendi mekanik kısmını tedavi etmeye ihtiyacı yok. Daha çok bir doktorun empatisine, gülüşüne, merhametine ve en önemlisi insan olmasına ihtiyacı var. En lüks metrolara binince veya en muhteşem binalara girince parlak yüzeylerden daha fazlasını bekler insan. Bir milletin en çok kitabı okumuş öğrencilere değil, daha önemlisi hangi kitapları ve hangi amaçla ve hangi plan çerçevesinde okuduğunun bilincinde ilim taliplerine ihtiyacı bulunur.

Bunları teknolojiden diplomalardan vazgeçelim diye asla söylemeyi amaçlamıyorum... sadece medeniyetin bir sürü farklı ve daha önemli olan boyutlarına dikkati çekmeye çalışıyorum. Medeniyetin amacı, daha rahat ve hızlı bir hayata sahip olmak olsa bile daha huzurlu ve sükûnetli olması da unutulmamalıdır. Uzaya gidelim gitmeye de çalışalım ama hangi amaçla? Yaratıcının bize armağan verdiği görsel kitabını okuyabilip bu muhteşem evrenin nasıl başladığını öğrenmek için mi? yolumuzda insanlığa yeni buluşlar sunmak için mi? Yoksa yine de Mustafa Mahmut’un dediği gibi ‘bozduğumuz küreden kaçmak’ için mi? Ya da sahte bilginlerin caka satması için mi?

Belki amacımız belli olunca ‘medeniyet’ için daha anlayışlı, varlığımıza ve ruhumuza uygun bir tanıtımı bulabiliriz. O zaman benimsediğimiz medeniyete sahip çıkıp ve ona aidiyet hissedebiliriz. Ancak unutulmamalı ki insanın fitratı hep mükemmeliyetçiliği aramaktır. Mısırlı yazar Yasmine Mogahed’in ‘Kalbini Geri Al’ (Reclaim Your Heart) adlı kitabında geçtiği gibi; belki aslında cennete ait olduğumuz için hep cenneti dünya-da aramaya devam ediyoruz. Ancak cevabımızı yanlış yerde arıyoruz. Tam bunun için aidiyet duygusuyla da daha sağlıklı ve dengeli bir ilişkimiz olması gerekmektedir. Bu Arapça kökenli kelimenin ‘geri dönme’ anlamını taşıdığına da işaret edilmelidir. Sanki bir yere, bir topluluğa veya bir medeniyete aidiyet hissetmek bu yere tekrar dönmeyi hep ister insan. Belki yanlış anlama buradan kaynaklanır. Cennete ait olduğumuz için bilinçli olmadan hep ona ve onun mükemmeliyetine dönmek isteyerek bu geçici durak olan dünyada her ideolojiye göre farklı ütöpler kurmak istenir. İşte tam bu noktada denklik ve sağlık öneminin altında çizgi konması gerekiyor. Müslüman, Arap, Mısırlı, İskenderiyeli, dilci, kadın, insan... olarak, aidiyetimi ve hüviyetimi bir sürü alanlara bağlayabilirim. Ancak en önemlisi – hele ki Müslüman olarak – insaniyetimizi kaybet-

meden bizi Yaratana döneceğimizi hep hatırlayarak bu dünyada Allah’ın halifesi olarak yeteri ki bir iz bırakmamız gerekiyor. Bu aidiyet ve hüviyetin öğelerinin oranları ne kadar farklı farklı olursa olsun şahsi kanaatime göre insan asıl, gerçek ve tek kaynak olan bu muhteşem evreni Yaratana ait olunca geçtiği her yerde medeniyet izleri bırakıp, ömrü boyunca kendi kalbinde bu ize, küçük nokta olsa bile bu izi bıraktığı her yere aidiyeti sağlar.

Tarih boyunca en medeni ve medeniyete dayalı bir topluluğu kuran Hz. Muhammet (sav)’in aidiyeti sadece doğduğu Mekke’de veya yerleştiği Medine’de olmamıştır. Sadece Ensarlara veya sadece Muhacirlere ait değildi Efendimiz. Aslında hayatında geçtiği her kişiye, her yere ve nesnelere bile aidiyeti olarak onlarla bağ kurarak hep izler bırakırdı. Hurma ağacını kucakla-yan, bir dağa sevgisini ve o dağın kendisini sevdiğini açıklayan, kendi hayvanlarına ve sopalılarına bile ad veren Hz. Muhammet (sav)’den hem manevi hem maddi olan hakiki ve farklı boyutlarıyla medeniyeti öğrenebiliriz. Efendimiz (sav) Allah’a ait olduğu için Allah’ın yarattığı ile ilgilenerek gelişimine sebep olan bir iz bırakıp devam etmiştir. ‘Hilafet’ kavramı bundan ibarettir aslında... Allah, meleklerle ‘halife’ olan Hz. Adem’i sunduğu zaman ‘ne gerek vardı bir insanı yaratmaya’ diye gibi bir soru sormuştu melekler. Bu yeni halife, aidiyeti hep asıl memleketi olan cennete odaklı olarak, dünyada bir ‘medeniyet’ kurmaya çalışarak, Allah’ın bütün varlıklarına iyi olan ve hayırlı niyetli bir iz bırakmak için yaratılmıştır.

Nobel ödülüne sahip olup cahil olabilen insanlar varken, ilk okulu bitiren bir sürü teyzelerin ve amcaların bilgin, basiretli ve hikmetli olduğu hayatta görülür. En teknolojik ve gelişmiş süslü ve lüks şehirlerde elektrik kesildiği zaman korkarak gezilirken, en ilkel çölde veya köyde rahat rahat güvenli hissedilerek gezilebilir. Tuvaleti kullandıktan sonra elini yıkamayan ancak sırf çatal bıçak ile nezaketle yediği için medeni adlandırılmış bir insan varken, basit bir insan yerde oturarak daha önce yıkanmış eli ile yemeğini yiyebilir. Bunun için hep bu soruların cevaplarını bulmamız gerekiyor; medeniyet nedir? Ne tür medeniyete ait olmalıyız? Bir insanın medeni veya medeniyetsiz olduğu neye göre kime göre belli olur? Yeter ki insan, fidanı ekmeye çalışır, kıyamet günü kopmak üzereyken bile... Son nefesine kadar geçtiği her noktaya her insana her anda iyi hayırlı geliştirici bir ekleme yapsın ve muhlis bir iz bıraksın. Gönülünün bir parçası asıl memleketini özleyerek hep oraya yönelmek, öte parçası ise izleri bıraktığı her yere bağımlı olarak değil ancak ait olarak devam etmek... İşte bu hakiki medeniyet ve dengeli aidiyet...

SESSİZ HAYKIRIŞ

Mescid-i Aksa

Mescid-i Aksa kırmızı bayrağı açmış,
kan rengi kurşunlar vurur ruhların duvarlarına,
cellatlar gece sessiz namazı bozup sessizliği duvarlara asmış,
oklar atılmış yüreklerin süvarlarına,
altın kubbenin üzerine yüreklerin gözyaşları dökülmüş,
kanatlar açılmış kalplerin dualarına.
Adaletsizler, adaletsizlik kurşununu hedef almıştır,
çıplak toprağın yaralarına kim ayaklar basmıştır?!
Müslüman annelere kara leçeği kim giydirdi?!
Haydutlar! artık kan emmeniz yetmedi mi?
Bilin ki kirli bayrağınızı yere indirildi,
göklerden haykırıldı bunun gerçeğini.
Hayır, asla Müslüman millete diz çöktüremeyeceksiniz,
oradan ki Muhammed (s.a.v) göğe yükselmiş, melekler de
şahit olmuştur.
Siz, ezanların vaazlarını asla susturamayacaksınız,
çünkü Müslüman, can savaşıyla Allah'a teslim olmuştur,
onların ruh yakarışlarını da durduramayacaksınız.
Haksızlar! Allah'ın vaadini unuttunuz mu?
Öyle ise, o vaad edildiği zamanı bekleyin,
tadına vardığında ruhunu açgözlülükle doyor,
şiddetli, hepiniz ateş tufanına düşeceksiniz,
kirli kana bulanmış ruhlarınız da soğur.
İşte, uyanma vaktimiz geldi,
bu uykumuz da ne kadar derin ve derin,
ey Müslümanlar! Sesimizi göklere yükseltelim.
Sessiz haykırışımız seni üzüyor biliyorum,
bütün dondurulmuş bakışlar, kimde ne varsa,
içimizdeki öldürülmüş bu sessizlik de, Mescid-i Aksa!
Mescid-i Aksa! Şu an senin sessiz acını hissediyorum,
duaların kalbinde uyutulmuş ruhlar canlanacaktır,
çok yakında, Allah'ın adaleti adalet sözünü söyler,
altın kubbenin üzerinde İslam bayrağı dalgalanacaktır.

Lia Gobadze

Gürcistan - İslami İlimler

Tuka Mamo

Suriye - Sosyoloji

MEDENİYETLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

Cesur Yazarlar Kampı

Sefire-i Alem: Medeniyetlerimizin ortak noktaları hakkında ne söyleyebilirsiniz?

Emna Bouazizi: Medeniyetlerimizin ne kadar çok ortak noktası olduğunun kanıtı olarak size çiniden bahsedebilirim. Tunus çinisi, farklı medeniyetlerin etkisi altında şekillenmiştir. İslam, Roma, Berberi ve Osmanlı gibi kültürlerin birleşimi belirgin izler bırakmıştır. Özellikle Osmanlı İmparatorluğu döneminde Tunus, çini porseleni üretimi açısından önemli bir merkez haline gelmiştir. Tunus çinisi, Tunus'un coğrafi konumu ve kültürel zenginliği ile özgün bir karakter kazanmıştır. Bu tarz, nesiller boyunca aktarılan bir geleneğin ürünüdür ve günümüzde hala canlı bir şekilde sürmektedir.

Tunus'ta çini porseleninin önemli merkezleri Nabeul, Sidi Bou Said ve Tunis Madina'dır. Zanaatkarlar geleneksel yöntemlerle el yapımı çini porseleni üretimi yapmaktadır. Turistler, burada el yapımı ürünleri görebilir ve satın alabilirler.

Motiflerden bazıları: zellij, hatayi, rumidir. Renkler ise şu şekilde sıralanabilir. **Mavi:** Tunus çini porseleninde mavi renk oldukça yaygındır. Genellikle açık mavi veya kobalt mavisi tonları kullanılır. **Beyaz:** Beyaz, çini porselenindeki desenlerin temel arka plan rengidir. Diğer renklerle birlikte kullanılarak kontrast oluşturur. **Yeşil:** Yeşil tonları, yapraklı bitki motiflerinde ve doğa temalı desenlerde kullanılır. **Turuncu:** Bu renk, canlılık ve enerjiyi temsil eder.

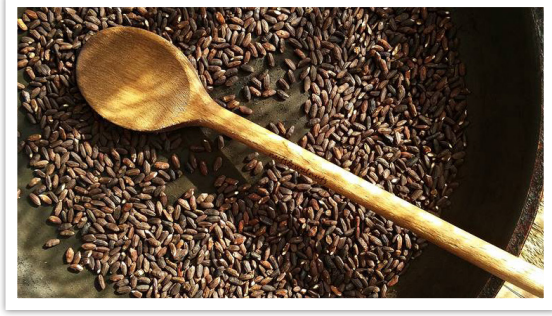
Sefire-i Alem: Buraya kadar anlattıklarımızın pek çoğu Türkiye'deki çiniyle oldukça benzer.

Emna Bouazizi: Aynen öyle. Osmanlı saraylarında ve camilerde çini porseleni büyük bir öneme sahiptir. Özellikle Topkapı Sarayında bulunan çiniler, Türk çini porseleninin önemli bir örneğini temsil eder. Sarayın Harem ve Enderun gibi bölümlerinde çini porseleni süslemeleri dikkat çeker. İznik çinisi, hatayi desenleri ve diğer geleneksel motifler, Topkapı Sarayı'ndaki çini porseleni eserlerinde sıkça kullanılan karakteristik özelliklerdir.

Aynı şekilde Tunus'ta çini porseleni üretimi ve kullanımı, hem iç mekanlarda hem de turistik bölgelerde önemli bir yere sahiptir. Evlerde duvarlarda, zeminlerde, merdiven korkuluklarında ve mobilyalarda dekoratif amaçlarla kullanılır. Camilerde mimari süslemelerde yaygın olarak kullanılır. Cami duvarları, kubbe zeminleri, minberler ve çeşmelerde görülebilir. Restoranlar, kafeler ve diğer halka açık mekanlarda dekorasyon amacıyla kullanılır. Duvar panelleri, masa üstü süslemeleri ve seramik kaplar gibi unsurlarda çini porseleni desenleri tercih edilir.

Nouraine Manlay: Ben size benzerlik ve farklılıkları eşit düşen bir örnek sunmak istiyorum. Filipinler/Bangsamoro'dan pirinç kahvesi. Anneannemiz bize gençken sık sık "pirinç kahvesi" içtikleri ve gerçek kahve çekirdekleri bulamadıkları veya buna paraları yetmediği zamanlar hakkında hikayeler anlatırdı.

"Pirinç kahvesi" aslında Filipinler'de, özellikle taşrada popülerdir.

Sefire-i Alem: Tadı nasıl?

Nouraine Manlay: Tabii ki, tadı herhangi bir özel kahve veya en sevdiğiniz Arabica çekirdekleri gibi değil.

Kahvenizi seviyorsanız, alışkın olduğunuza yakın bir şey olmadığına emin olabilirsiniz. Basitçe şöyle tarif edebilirim: kavurma için yarım su bardağı pirinç ve demleme için standart kupa boyutundaki (yaklaşık 340 ml) su başına 2 yemek kaşığı kavurulmuş karışık pirinç kahvesi. Beğeninize göre süt ve/veya şeker ekleyebilirsiniz.

Sefire-i Alem: Yine de kahve tadından çok uzaklaşmaz diye tahmin ediyoruz. Çay ve kahve, en yeniliklere kapalı kişiler için bile güvenli bir alan sunduğu için küresel markalar oluşmuş durumda.

Afife Butt: O kadar emin olmayın derim. Pakistan'da tuzlu tadı olan bir çayımız var.

Sefire-i Alem: Nasıl bir çay?

Afifa Butt: Pembe çay, menşei nedeniyle Keşmir çayı olarak da bilinir. Şeker veya tuz eklenebilir, ancak başlangıçta tuzlu bir çaydır. Benzer şekilde, fındık ve kuru meyvelerle doldurulur (servis edilir). Keşmir'de bu, kahvaltıda veya akşamları temel bir içecektir. Pembe

çayda yıldız anason, tarçın, yeşil kakule, hindistan cevizi, karanfil gibi baharatlar ve nadiren siyah kakule ve hatta safran bulunur. Bu yüzden çoğunlukla kış aylarında tercih edilir. Keşmir çayının tadı genellikle baharatlardan ve tuzdan gelen sıcaklıkla krem, süt, çiçekli bir sıcak içecek gibidir. Keşmir çayı, yeşil yapraklardaki klorofil ile karbonat arasındaki kimyasal reaksiyon nedeniyle pembeye döner.

Sefire-i Alem: Tuzlu olduğuna göre tansiyon hastalarının dikkat etmesi gerekir.

Afifa Butt: Aksine çok faydalıdır. Sindirimi iyileştiren ve metabolizmayı hızlandırdığı bilinen güçlü antioksidanlar içerir. Ayrıca dişlerde bakteri üremesini engellemeye yardımcı olur, kemikleri güçlendirir, diğer periodontal hastalıkları önler, kan şekeri seviyelerini düzenlemeye yardımcı olur, bağışıklık sistemini güçlendirir, stres seviyesini, uykusuzluğu ve kaygıyı azaltır, ayrıca iltihap önleyici özelliklere sahiptir. Bu nedenle cilde de iyi gelir.

Ghofran Araki: Böyle dinleyince Sudan'ın sütü çayına oldukça benzediğini söyleyebilirim.

Afifa Butt: Sudan'ın sütü çayına kıyasla, çay genellikle samosa, bisküvi ve namakpare gibi bazı tuzlu lezzetlerle veya diğer zamanlarda kek, hamur işi vb. gibi tatlı atıştırmalıklarla servis edilir. Oysa Sudan'da çay sadece ev yapımı bisküviler ve hamur kızartması ile servis edilir. Pakistan'da, sütü çayın tek tip olduğu Sudan çayının aksine, sade sütü çay, baharatlı çay, siyah çay, yeşil çay, limon otu çayı, meyve çayı ve pembe çay gibi birçok farklı çay türü vardır.

Sefire-i Alem: Belki Sudan ile Pakistan'ın damak tatları düşündüğümüzden daha yakındır. Bin yıllardır ticaret, göçler gibi pek çok nedenle insanlar kendi medeniyetlerini farklı coğrafyalara taşımışlar.

Sheren Obadi: Yemen'in Oşar (limon turşusu)ı kesinlikle buraya çok iyi bir örnek. Aden Limanına gelen Hintli tüccarlardan öğrenildiği sanılıyor. Basit malzemelerle üretildiği için mütevazı Aden halkınca çok beğenilerek günümüze kadar tüketilmeye devam eden bir gelenektir. Tuzlu limon ve çörekotunun kavanozlanıp güneşli bir yerde 2 hafta bekletilmesiyle yapılır. Çıkarılınca kırmızı biber karışımı ve sirke eklenir.

Sefire-i Alem: Yani toplumlar tarih boyunca kendile-

rine uygun bir ürün, yöntem, davranış vs ile karşılaşınca bunu rahatlıkla benimseyip bünyelerine katabilmişler. Hele ki şu an küreselleşmeyi tecrübe ediyoruz. En kapalı toplumlar bile artık eskisi gibi değil.

Amal Tliba: Aslında şu an küreselleşme denilen olgunun kayıtlarla sabit ilk tecrübesi müslümanlık yayıldıkça oluşan İslam medeniyeti. Cezayir her açıdan bu konuda deliller sunar.

Fatma Acuz: Buna çok güzel bir örnek de ben verebilirim: Felafelin Amerika'daki başarısı. Amerikalıların bayıldıkları ve hatta adını çok iyi ezberledikleri yiyeceklerin başında geliyor. Artık çok çeşitli formlarda sunulmaya başlanan falafeli beklerken kendinizi Amerikalıların uzun bir kuyruğunda bulmanız ve onu hazırlama yöntemlerinin bir yerden bir yere farklılık göstermesi artık garip değil.

Sefire-i Alem: Yani o kadar ünlü ki artık yerel kültüre entegre olmaya başlamış öyle mi?

Fatma Acuz: Kesinlikle. Örneğin New York şehri, falafelin yayıldığı en önemli şehirlerden biri. Dolayısıyla menüde falafel sunan 40tan fazla fast food restoranı bulabilirsiniz. Üstelik sadece Arap restoranlarında da değil, ister meze olarak, ister ana yemek olarak, Amerikan otellerinin veya restoranlarının sunduğu yemek menülerinde yer almaktadır.

Sefire-i Alem: Bu normalde o toplumda tamamen negatif maddelerden oluşan genelde negatif yansımaları olan 'göç'ün oldukça pozitif bir etkisi. Maşallah. İnsanlar medeniyetlerini gittikleri yerlerde yaşatabildiklerinde batının 'mülteci' algısı da değişecek inşallah.

Fatma Acuz: Çok şükür bunu görebiliyoruz. Knoxville Belediye Başkanı Rogero Madeleine, son yıllarda Yassin's Falafel Restaurant gibi yeni işletmelerin açılmasıyla şehrin çok değiştiğini hissettiğini belirterek, "Ayrıca toplum olarak daha misafirperver hale geldiğimizi fark ediyorum ve Yassin'in Applagia'nın kalbinde insanların mültecilere ve Müslümanlara bakış açısını değiştirdiğini düşünüyorum." diyor.

Amerika Birleşik Devletleri'nin en ünlü programı olan "Günaydın Amerika", Amerika'nın en güzel mekanı 'reader's Digest' ödülünü kazanan restoranın sahibi Yassin Tiro ile bir röportaj gerçekleştirdi. Tiro, restoranının "aile, sevgi ve birlik olmakla ilgili" olduğunu, restoranında bir çok çalışanın da mülteci olduğunu belirterek, restoranının yemekten daha fazlası olduğunu söyledi.

Syahrozad Khunaifa: Ticaretin medeniyetlerin alışverişlerinde yumuşak ve kalıcı bir etken olduğuna biz en büyük şahidiz. Ayrıca tarih boyunca fikirleri sulh ile yaymanın yöntemleri hep olmuş. Endonezya'da MÖ1500'lerden beri var olan Wayang gölge oyunu; haberleri yaymak, mesaj vermek, ders öğretmek için kullanılıyor. Öyle etkili bulunmuş ki Müslümanlar, Budistler ve Hindular tarafından dini yayma amacıyla kullanılmış.

Sefire-i Alem: Karagöz Hacivat gibi bir gölge oyunu mu?

Syahrozad Khunaifa: Oldukça benzer. Wayang, kuklalar tarafından oynatılan gölgeler ve bazen insan karakterleri ile birlikte dramatik bir hikayenin anlatıldığı kukla tiyatrosudur. Eskiden bu tiyatro sansekerta (eski dil) ile yazılmış ama ondan sonra Javaca'ya çevrilmiş ve şimdiye kadar böyle devam etmiş.

Sefire-i Alem: Tahmin ediyoruz ki okuyucularımızda bu paylaşımlar pek çok çağrışımlar yapacak ve dünyaya açılma isteklerine katkı sağlayacaktır. Bu vesileyle dergi kampımıza katılan bütün öğrencilerimize, ev sahibemiz Suna Yıldırım hanımefendiye ve bizleri yalnız bırakmayan Huriye Aksu hanımefendiye tekrar teşekkür ederiz.

MEMLEKETİM NASIL GEZİLİR?

Badshahi Cami

PAKİSTAN LAHOR'A YOLCULUK

Afifa Butt

Moleküler Biyoloji ve Genetik Mühendisliği

Pakistan'da 3 günlük gezime katılmaya hazır mısınız?

Pakistan'ın en kalabalık turistik yeri olan Lahor, ilk ziyaret edilecekler listemdeydi. 'Lahor'u görmeyen doğmamıştır' diye meşhur bir söz olduğu için meraklandım ve Lahor'a gittim. Lahor'un birçok tarihi simgesi, kalesi, müzesi var ve yemekleriyle ünlü.

Saat geç ve karnım aç olduğu için Lahor'un 7/24 açık olan yemek sokağına yönlendirildim, kalabalığı görünce şaşırdım. Restoranlarda uzun kuyuklar olduğu için burada geceler gündüz gibi. Yiyecekler ağız sulandırıcı ve bana özellikle shawarma, Gol-gappe, Shaat ve Dahibhale, Biryani, Haleem, Nihari ve Siri Payi tavsiye ettiler. Helwa puri ve naan kahvaltı için önerilen bir yiyecekti ve tattığıma değdi.

Güne Lahor Müzesi'ni ilk ziyaretimle başladım. Müze binasının kırmızı tuğlalı yapısı gözüme çok hoş geldi.

Biletimi aldım ve içeri girdim. Müzede Gandharan heykelleri, İslami dekoratif sanatlar, minyatür resimler ve nadir el yazmalarının yanı sıra İndus mühürleri ve antik sikkelerden oluşan bir koleksiyon vardı. Oradaki her parça, o zamana kadar özel olarak yapılmış ve bugüne kadar ulaşmış harika birer sanat eseri idi.

Daha sonra 20 dakika yürüyerek Lahor Hayvanat Bahçesi'ne gittim. Hakkında çok şey duyduğum için orada bir deve yolculuğu yapmayı istiyordum. Ne yazık ki deveye binemedim ama: bir fil sürdüm, bir yılan evini ziyaret ettim, bir su aygırı, koşan ve yumurtalarını koruyan bir devekuşu ve ilk kez bir rihonosaur gördüm. Bir zürafayı, geyiği ve ördekleri kendi ellerimle beslerken ziyaretimi tamamladım. Biraz atıştırmalık için, patlamış mısır vardı ve çok sıcak bir gün olduğu için orada

Lahor Kalesi

Moti Cami

Lahor Müzesi

dondurma zevkini kaçıramazdım. Orada çocuklar için küçük bir oyun alanı bile vardı.

Ardından hayvanat bahçesine arabayla 7 dakika uzaklıktaki Anarkali çarşısına gittim. Tarihi, yemekleri ve alışverişi ile ünlüdür. Çarşıda mücevher, kına, elbise, ayakkabı vb. ihtiyacım olan her şey vardı.

Ertesi gün Lahor Kalesi'ne gittim, bunun için ricksha kullandım. Kale çok büyüktü. Savaş fillerinin kullandığı söylenen devasa merdivenlerle kaleyi keşfe başladım. Daha sonra Moti Camii'ne rastladım, Kristal Saray sheesh mahal (ayna saray) olarak bilinir, pari mahal (malak sarayı) yazın bile hiç ısınmayan yazlık saray, Diwan-e-Aam, Diwan-e-Khas ve Cihangir'in Dörtgeni. Tüm bu yerleri görmek bütün bir günümü aldı ve zamanıma değdi. Son olarak imparatorluk camisi olarak bilinen, aynı anda binlerce insanı ağırlayabilen ünlü tarihi bir yer olan Badshahi Camii'nde namaz kıldım. Caminin mimarisi, küçük detayları ve kubbelerdeki kitabesi çok güzeldi. Caminin içinde kutsal eserlerin tutulduğu küçük bir bölüm vardı.

Akşam olduğunda ve hava kararıyordu ama bu bizi durduramadı ve etraf daha da kalabalıklaştı. İnsanlar İkbal Parkı ve Minare Pakistan'a doğru gidiyorlardı. Pakistan Anıt Kulesi olarak da bilinir, 1940 Lahor Kararını anmak için inşa edilmiştir. 70 metre uzunluğundaki ve 324 merdiveni bulunan bu anıtın tamamen inşa edilmesi 8 yıl sürmüştür. Birçok Kur'an ayeti, ulusal marş ve Qua-

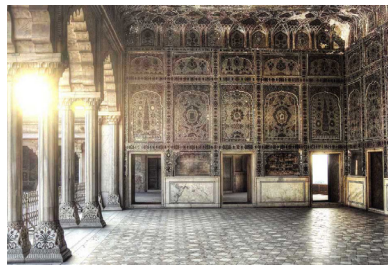
id-e-Azam Allama İkbal'in konuşmaları ve Pakistan'ın bağımsızlık kararı Arapça, Urduca, İngilizce ve Bengalce olarak yazılmıştır. Pakistan Milli Marşı'nı yazan Hafız Celendhari'nin mezarı Minar-ı Pakistan'ın avlusunda yer almaktadır. Ayrıca milli şair Allama İkbal'in mezarı İkbal Parkı'nda bulunmaktadır. En çok oradaki yapay gölü ve çeşmeyi sevdim. Sonra bir eğlence parkı olan Joyland'a gittim. Küçük çocuklardan yetişkinlere ve yaşlılara kadar her yaşta insanla doluydu. Ejderha uçuşu, çay fincanı yolculuğu ve 360 rotatör (20 yaşın altı için önerilmez) bindiklerim arasındalar, ardından 1 saat mola verdim. Sonra ödümü koparan perili bir eve gittim sonra tren yolculuğuna ve son olarak da tabii ki dönme dolaba bindim. Ertesi gün su parkına (sozo su parkı) gittim ve bütün günü orada geçirdim, inanılmazdı. Kavurucu güneş ve soğuk suyun kombinasyonu yatıştırıcıydı. Bu park sadece yaz aylarında açılmaktadır. İhtiyacınız olan herhangi bir yardım için kılavuzlar var. Yüzmeyi bilmiyordum ama yine de zevk alabildim.

Bu gezide yetiştiremesem de Wekzir Khan Camii, Bagh-e-Jinnah (Cinnah Bahçesi), İmparator Cihangir Türbesi, Shalamar Bahçesi, yarış parkuru (Jilani Park) ve Delhi kapısı gibi diğer yerlere de mutlaka gitmek istiyorum.

Benimle gezdiğiniz için teşekkür ederim. Pakistan'da bu mekanlar sizleri de bekliyor.

Fil Merdivenleri

Sheesh Mahal

Minare Pakistan

Baiturrahman Cami

ENDONEZYA

Syakrozad Khunaiyah
İslami İlimler

Sizi Endonezya'daki dini ziyaret yerlerine götürmek istiyorum.

Baiturrahman Cami

Endonezyanın en İslami şehrinde, Açe'de büyük bir cami bulunmaktadır. Hatta bu şehrin kuralları da şeriate bağlıdır. Mesela zina yapan kişiye sopa cezası verilir. Bütün kadınlar başörtülüdür. Çocukluktan beri böyle alışıyorlar. Açe müslümanlar için o kadar önemlidir ki, eskiden bu şehirden bütün Endonezya'ya İslam yayılmıştır.

Açe'nin en önemli yeri olan Baiturrahman Cami, 1879'da inşa edilmiştir. Bu cami Açe halkının cesaret, cihad ve kültür sembolüdür. Çok büyük ve sağlam bir binadır. 2004 Açe tsunamisinde çevresindeki evlerin

hepsi yıkıldığı halde sadece cami tek bina olarak ayakta kaldı. Caminin büyüklüğü 1500 metrekare, 7 kubbesi ve bir minaresi bulunmaktadır. Kapasitesi 13.000 kişidir.

Borobudur Tapınağı

Şimdi başka bir şehre geçeceğiz. Java adasında «Yogyakarta», turistik ve çok tarihi bir şehirdir. Eskiden başkentlik yapmış. Kültürü, havası ve yemekleri hala eskiden olduğu gibi muhafaza edilmiştir. Gezilebilecek yer çok fazla aslında ama burada en önemli olan Borobudur Tapınağı. Hem müze hem de dünya mirasıdır. Bu tapınağın ne zaman inşaa edildiğinin resmi kaynağı bulunamadı fakat taşlardan ve duvardaki resimlerden 8. ya da 9. yüzyıl olarak tahmin ediliyor. Bu bina büyük

taşlardan yapılmıştır. Yaklaşık iki milyon taş ve her taşın 40 kilo ağırlığı vardır. Budistler için Borobudur Tapınağı çok önemli bir ibadet yeridir. Hatta bütün dünya budistlerinin hayatta en azından bir kere ziyaret etmesi gerekir. Tapınak korunmak için UNESCO'dan destek alıyor.

Besakih Tapınağı

Besakih Tapınağı ise hindular için bir ibadet yeridir. Bali adasında bulunmaktadır. Bu adadaki nüfusun 86,8% hindudur. Turistler bu adaya çok geliyorlar, hem deniz manzarası çok güzel hem de halk etkinliği çok çeşitli ve pek çok festival var. Bir kaç tane hindu tapınağı var Bali'de ama Besakih Tapınağı en eski ve en önemlisi. 15. yüzyılda inşaa edilmiş ve her yıl 70 tane ibadet festivali düzenlenmektedir.

• Tana Toraja - Büyük İsa Heykeli

Bali'den sonra Sulawesi adasına geçiyoruz. Bu ada Endonezya'nın ikinci en büyük adasıdır. Sulawesi adasında Toraja şehri bulunmakta. Oradaki halkın çoğu Hristiyandır. Bu şehrin toprakları verimlidir. Halkın inandığı bir hikayeye göre, eskiden insanlar tepenin üstünde yağmur duası yapınca hemen yağmur yağıyormuş. Bu hikayeden dolayı 2013 yılında sembol olarak Büyük İsa Heykeli inşa edildi. Bu heykelin yeri tam Buntu Burake

tepesinin üstündedir. Heykelin yüksekliği 40m olarak dünyanın en yüksek heykellerinden biridir. Bu heykel kollarını açmış şekilde yapılmıştır, çünkü yağmur duasını sembolize eder.

BANGSAMORO

Nor-aine Manlay

Psikoloji

Filipinler'in hazinelerini plajlar ve adalar, yaylalar, tarihi yerler ve mutlaka denenmesi gereken yemekler, eğlenceli aktiviteler, plaj gezileri, heyecan verici ad maceraları ve inanılmaz dalış turlarıyla keşfedin. İster beyaz kum, ister siyah volkanik kum ve hatta bazı yerlerde pembe kum olsun, Filipinler'in plajları da dünyanın en iyileri arasındadır. Filipinler, kuzeyden güneye Luzon, Visayas ve Mindanao olmak üzere üç ana coğrafi bölüme ayrılmıştır. Maguindanaolu müslümanların yaşadığı Mindanao'ya sizleri davet ediyorum. Yerel hayatı güzelce deneyimlemek için önce kıyafetimizi değiştirmemiz gerek.

Inaul ünlü Maguindanao el dokuması kumaşdır. Vücudun alt kısmını saran, hem erkekler hem de kadınlar tarafından geleneksel bir elbise olarak giyilen "malong" veya "malaya peştemâli" olarak tanınır. Kumaşınızın rengini sembolizmini bilerek daha iyi seçebilirsiniz. Sarı ve turuncu renkler krallığı, kırmızı ise cesareti temsil eder. Yeşil, huzuru ve sükuneti temsil ederken, saflığın rengi olan beyaz, hüznü ve yastan söz eder. Siyah, asalet demektir. Desenleri de oldukça çeşitlidir. En popüler olanı "binaludto" (gökkuşağı), "makabimban" (çizgiler) veya "panigabi" (taro) gibi düz dokumadır. Bir atkı örgüsü sinodengan, matampuhay-seko, kawang ve sinukipan tasarımlarını içerir. Bağlama usulü ise yerel

olarak "binaludan" (ikat) olarak adlandırılan bir nadir yöntemdir. Inaul sadece kıyafet olarak kullanılmaz, çeşitli amaçlar için hediyelik olarak da alabilirsiniz. Yöre hanımları bunu bir malong olarak düğünler gibi resmi veya kraliyet etkinlikleri için giysi olarak giyerler. Erkekler resmi giyim için pantolon olarak giyebilirler ya da sarık olarak. Katlanmış "malonglar" sepet, bebek

beşiği veya çanta olarak kullanılabilir. Diğerleri battaniye, hasır, perde veya yastık kılıfı olarak kullanır.

Şimdi camiye gidiyoruz. Pembe Cami, ikonik Maguindanao turistik noktalarından biridir. 2012 yılında tamamlandı ve birliği, sevgiyi, inançlar arası kardeşliği ve barışı ifade eder. Pembe de barışı, uyumu ve sevgiyi temsil ediyor. Caminin renginden ve tasarımından esinlenen belediye binası, polis karakolları ve halk pazarı da pembeye boyanacak. Kasabaya girdiğinizde kaldırımlara dizilmiş pembe bayraklarla da karşılaşacaksınız.

Ardından Sultan Haji Hassanal Bolkiah Cami olan Cotabato Ulu Camini ziyaret edebiliriz. Cami, 15.000 kişiyi ağırlama kapasitesiyle Filipinler'deki en büyük ikinci camidir.

Yavaş yavaş açlığımızı hissetmeye başladık. Pastil, Kagikit (sarımsak, soğan, yağ ve soya sosunda pişirilmiş kıyılmış tavuk – neredeyse tavuk adobo usulü) ile muz yapraklarına sarılmış pirinç yemeğinden yapılan bir Maguindanao lezzeti, ister haşlanmış yumurta ile veya tuzlu yumurta ve limon ile deneyebilirsiniz.

Ayrıca salatalık ve domates dilimleri ile servis edilebilir ve yanında kahve de güzel gider.

Tatlı olarak: Kumukunsi-Bu, normalde spiral şeklinde kızartılan pirinç unu, yumurta ve şekerden yapılır. Krep dokusuna benzer. Normalde yerli kahve ile servis edilir.

Yemekten sonra yürüyüş iyi geleceği için Minandar'a gidiyoruz. 'Gümbürtü seslerinin başlangıcı' anlamına gelen yerel bir terimdir. Yöre halkına göre Minandar Dağı, adını denizden gelenlerin dağın tepesinden gelen gümbürtüleri duymasından almıştır.

Dağ havasından sonra ise Mavi Lagün'e gidiyoruz. Yaklaşık 100 metrekareden daha az alana sahip olan Margues Blue Lagoon'un henüz hiç kimse dibe inmediği için derinliği bilinmiyor. Yerliler de büyülediğine inanıyor, yaşlı bir kadın bana bunun ara sıra can aldığı söyledi. Cotabato Şehrinden buraya gelmek için, Awang'da Isulan'a giden çok taksiye binin ve Margues İlkokulunda inin. Isulan yönünde okul ve lagün yolun sol tarafında. Okulun yakınında bu noktaya giden küçük bir yol var, ana otoyoldan birkaç adım yürüyün.

Bu yolculuğu tamamlayıp yeniden seyahat etmek için ertesi günü bekleyenler ya da bu yazıyı okuyarak gezdiğini hissedenler, 7.641 adamızda sizi bekleyen harikaları keşfedebilirsiniz. Filipinler sizi asla şaşırtmayacaktır. Burada denizin üstünde ve altında büyüleyici manzaralar, kültür, konukseverlik, yemekler ve tabii ki ziyaretçileri her yerde ve her zaman karşılamaya hazır dost canlısı insanlar var. Öyleyse ne duruyorsunuz, gelin ve Filipinler'in güzelliğini merak ederek birlikte eğlenelim.

Uqba bin Nafi Camii

TUNUS'A HOŞGELDİNİZ !

Emna Bonazizi

Çeviribilim

Tunus; Kartaca, Roma ve Osmanlı imparatorluklarını yaşamıştır. Sahil şeridi, güzel plajları ve tarihi bölgeleriyle ünlüdür. Ayrıca iç kesimlerinde bulunan çöller de turistler için cazip bir seçenektir.

Acizane size bir gezi güzergahı hazırladım:

GÜN 1: Tunus Şehri Sabah: Medine (eski şehir) bölgesinde gezinti. Dar sokakları, tarihi binaları ve yerel pazarları keşfedin.

Öğleden sonra: Bab Bahr (Deniz Kapısı) bölgesindeki medrese ve camileri keşfedin: Zitouna Camii'ni ziyaret edebilirsiniz (Tunus'un en eski camilerinden biridir ve tarihi mimarisiyle dikkat çeken bir camiidir).

Akşam: Ünlü Restaurant Dar El Jeld'de Tunus'un geleneksel yemeklerinin tadını çıkarın (Kuskus, tajin, "lablabi", "frikase", brika, Mlūhiye, medfunna, vb.).

GÜN 2: Sidi Bou Said ve Carthage

Sabah: Sidi Bou Said'e geçin. Mavi ve beyaz boyalı evlerle ünlü bu güzel kasabayı keşfedin. Panoramik manzaralar eşliğinde yürüyüş yapın.

Öğleden sonra: Carthage'e geçin. Roma dönemine ait antik kalıntıları ziyaret edin. Antonin Hamamları, Punic Limanı ve Carthage Ulusal Müzesi'ni keşfedin.

Akşam: Sidi Bou Said'deki bir kafe veya restoranda bademli, naneli "Tunuslu çay" eşliğinde deniz manzarasının tadını çıkarın.

Gün 3: Sahil Şeridi ve El Djem

Sabah: Hammamet'e geçin. Güzel plajları ve sahil kasabası atmosferinin keyfini çıkarın.

Öğleden sonra: El Djem'e geçin. Roma İmparatorluğu döneminden kalma ünlü bir amfityatro olan El Djem Amfityatrosu'nu ziyaret edin.

Akşam: Sahil şeridinde bir balık restoranında yerel deniz ürünlerini deneyebilirsiniz veya Hammamet'teki bir kaplıcada rahatlama seansı ve spa deneyimi yaşayabilirsiniz.

Gün 4-5: Zaghuan (Zağvan) - Kairouan (Kayravan)

Sabah: Tunus'tan erken saatlerde yola çıkın ve Zaghuan'a doğru hareket edin.

Öğlene doğru: Zaghuan'a vardığınızda, hemen Kaplıcaları ziyaret edin ve doğal termal suların tadını çıkarın.

Akşama doğru: Zaghuan Kaplıcaları'ndan ayrılarak Kairouan'a doğru yola çıkın. Kairouan'a varışınızın ardından Uqba bin Nafi Camii'ni ziyaret edin (Uqba bin Nafi Camii, 670 yılında İslam ordusu komutanı Uqba bin Nafi tarafından inşa edilmiştir.)

Not: Bu güzergah oldukça yoğun olduğu için seya-

hat süresini planlama konusunda dikkatli olmanızı öneririm. Hatta, Kairouan'da konaklamanızı tavsiye edebilirim.

Gün 6: Tozeur (Tozör) ve Sahra Çölü

Sabah: Tozeur'a geçin. Bu çöl şehrinde yerel pazarları ve geleneksel el sanatlarını keşfedin.

Öğleden sonra: Sahra Çölü'ne safari turu yapın. Kum tepeleri ve çöl manzaralarıyla büyüleneceksiniz.

Akşam: Tozeur'daki lüks çöl otellerinden birinde konaklayın ve yıldızlar altında eşsiz bir çöl deneyimi yaşayın.

Gün 7: Tozeur - Douz (Duz)

Sabah: Sabah erken saatlerde yola çıkarak Douz'a geçin.

Öğleden sonra: Douz'a vardığınızda, çölde yapılan turistik aktivitelerden birini deneyimleyin. Örneğin, deve turuna katılabilir, kum kaydırığından kayabilir veya kum kayma sporunu deneyebilirsiniz.

Akşam: Douz'da konaklayın.

Gün 8: Douz - Matmata - Tataouine (Tatavin)

Sabah: Douz'dan ayrılarak Matmata'ya doğru hareket edin.

Öğleden sonra: Matmata'da ünlü yeraltı evlerini ve çöl mağaralarını ziyaret edin. Bu özel yerleşimler, Star Wars serisinin bazı sahnelerinin çekildiği mekanlar arasındadır.

Akşam: Tataouine'de konaklayın.

Gün 9: Tataouine - Ksar Ghilane

Sabah: Tataouine'den ayrılarak Ksar Ghilane'ye doğru yol alın.

Öğleden sonra: Ksar Ghilane'ye vardığınızda, çöldeki muhteşem manzaraların tadını çıkarın ve çöldeki olağanüstü kum tepelerini keşfedin. Ayrıca, çölde yapılan kum sörfü veya kum motoru gibi aktiviteleri deneyimleyebilirsiniz.

Akşam: Ksar Ghilane'de konaklayın ve çöldeki eşsiz atmosferin keyfini çıkarın.

İyi yolculuklar dilerim.

İLHAM VEREN HANIMLAR

YEMEN

Dina Al-Mashari - Mucit

1990 doğumlu Yemenli araştırmacı, kemik kırıklarından kaynaklı tümörlere ve ayak bileği bağlarının yırtılmasına yönelik bitkisel bileşenler geliştirmiştir. Lisansını kimya bölümünden alan Dina Al-Mashari 2013'te Birleşmiş Milletler Gençlik Programı (UNDP) ödülünü, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) ödülünü, Uluslararası Mucitler Birliği ödülünü kazanmıştır. Bal temelli doğal bitkisel bileşenlerden ürünler üreten mucit çalışmalarını sürdürmektedir.

PAKİSTAN

Suhaiyrah Manzoor Khan - Şair

Şiirlerinde ırkçılığı, sistemik İslamofobiyi, ulus-devletin işlevini ve seküler kimlik vizyonlarını eleştiren önemli bir şair olarak ün kazandı. 1960-1980 yılları arasında Pakistanlı göçmen kadınların deneyimlerini araştıran yazısı Cambridge En İyi Tez Ödülüne layık görüldü. Royal Court 2021 Yazarlar Grubu'na seçildi.

Ayrıca Geographies of Embodiment (GEM) araştırma kolektifinin aktif bir üyesi ve Nejma Kolektifi'nin kurucu ortağıdır.

TEDxYouth'ta "Otantik Müslüman Kadının Cenazesi" başlıklı şiiri ve "Müslüman Kadınlar Hakkında Konuşmaktan Sıkıldım" başlıklı konuşması yer alıyor. Düzenli olarak güncellediği kendi bloğu 'thebrownhijabi'ye sahiptir.

CEZAYİR

Khadija Benguenna - Gazeteci

Khadija Benkenna, Katar'daki Al Jazeera kanalında çalışan Cezayirli bir gazeteci, haber ve medya sunucusudur. Khadija Benguenna, Forbes Magazine, CNN ve Arabian Business tarafından Arap dünyasının en etkili kişilikleri arasında gösterildi.

Arap dünyasının her yerinden takipçileri var. Siyasi, dini ve sosyal programların haberlerin ötesindeki sunucusudur. Ortadoğu'daki en çüretkar siyasi programı sunmaktadır.

MISIR

Heba Raouf Ezzat - Akademisyen

Heba Raouf Ezzat Mısırlı bir akademisyen, yazar ve aktivisttir. 2013 Mısır darbesinden sonra Türkiye'ye gelmiş ve halen İbn Haldun Üniversitesinde ders vermektedir.

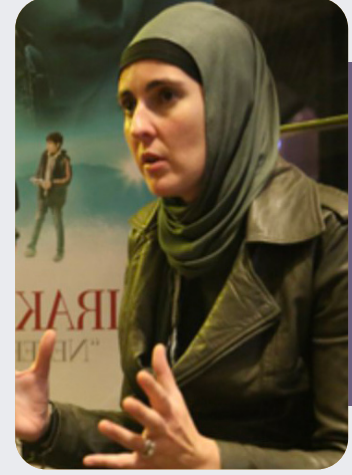
Heba Raouf, lisans, yüksek lisans ve doktorasını Mısır'daki Kahire Üniversitesi'nden Siyaset Bilimi alanında aldı . Tezleri: "Kadın ve Siyasi Çalışma: İslami Bir Vizyon" ve "Vatandaşlık Kavramı: Liberal Düşüncedeki Gelişimi Üzerine Bir İnceleme" dir.

Dr. Ezzat, İslam, kadın ve siyaset ile ilgili konuların yanı sıra vatandaşlık, küresel demokrasi, küresel sivil toplum ve İslami epistemoloji konularında hem İngilizce hem de Arapça olarak yazıları yayımlanmaktadır. İslam Online'ın kurucu üyelerinden biridir.

BOSNA

Aida Begić - Yönetmen

Aida Begić, Saraybosna Sahne Sanatları Akademisi Film ve Tiyatro Yönetmenliği bölümünden mezun oldu. Mezuniyet filmi "İlk Ölüm Deneyimi", yirmiden fazla uluslararası film festivalinde gösterildi ve beş ödül aldı. İlk uzun metrajlı filmi 'Snow', Cannes Eleştirilenler Haftası'nda 2008 Grand Prix'sini kazandı. Diğer filmlerinden bazıları: Beni Unutma İstanbul, Saraybosna Köprüleri, Saraybosna'nın Çocukları, Beni Asla Terk Etme, Yetim.

TUNUS

Hind Çelebi - Akademisyen

Tunus Üniversitesi Şeriat ve Teoloji Fakültesi'nde eğitim gören ilk kadınlardan biri olan Hind Chalabi, 1968 yılında "ousoul ad-dine" alanında icazetname elde etmiş ve daha sonra doktora derecesi alarak 1981 yılından itibaren bu fakültede ders vermeye başlamıştır. Kendisi Kur'an bilimleri alanında araştırmalar yapmış ve özellikle Zitouna Üniversitesi'nde Kur'an ayetlerinin tefsirini öğretmiştir. 1975 yılında, Uluslararası Kadın Yılı kapsamında Tunus Cumhurbaşkanı Habib Bourguiba tarafından düzenlenen bir etkinlikte, Hind Chalabi, "İslam'da Kadının Yeri" konusundaki konuşmasında Bourguiba'nın özgürleşme politikalarını eleştirdiği ve bunları Kur'an ve Sünnet'e aykırı bulduğunu açık bir şekilde ifade etmesi nedeniyle tartışmalara yol açmıştır. Hind Chalabi, Bourguiba ve Ben Ali rejimlerinin başörtüsüne getirdiği kısıtlamalara rağmen dini kıyafetinden vazgeçmeyi reddetmiştir. Zorlayıcı önlemlere karşın, geleneksel Tunus kıyafeti olan "safsari" olarak bilinen beyaz ipek örtüyü tercih etmiştir. Bu seçim, başörtüsünün yasaklandığı dönemde Tunus üniversitelerinde başörtüsü takan ilk kişi olması ve bu yasağa meydan okumasıyla dikkat çekmiştir.

Hind Chalabi, 24 Haziran 2021 tarihinde Kovid-19 nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Ruhuna Fatih

ABD

İbtihaj Mohammed - Sporcu

30 yaşında Afro-Amerikalı bir sporcu. ABD ulusal eskrim takımında ikinci sırada yer alıyor. Time dergisi bu yıl onu 'En etkileyici 100 insan' arasında gösterdi. O sezon gittiği müsabakalardan da boş dönmedi, 3 dünya kupasının 2'sinde bronz madalya elde etti. İbtihaj olimpiyatlara katılan başörtülü ilk Amerikan atlet olarak geçti tarihe. Amacını ise şu sözlerle özetledi: "Olimpiyatlarda yarışarak din, ırk veya cinsiyetin insanların hedeflerine ulaşmada engel olmadığını göstermek istiyorum."

İbtihaj'dan esinlenerek Hijabi Barbie bebeği yapıldı. İbtihaj ve kardeşleri kendi giyim şirketlerini kurdular.

TÜRKİYE

Fatma Benli - Siyasetçi

Fatma Benli, AK Parti İstanbul Milletvekili olarak görev yapıyor. Hukuk mezunu olan Benli, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkan Vekili ve NATO Parlamenterler Asamblesi Türk Delegasyonu üyesidir. TBMM Çocuk İstismarı ile Mücadele Araştırma Komisyonu Başkan Yardımcısı ve Tutuklu ve Hükümlü Hakları Komisyonu üyesidir.

Türkiye İnsan Hakları Konseyi üyeliğine atandı ve 63 Akil İnsan arasından seçildi. İnsan hakları çalışmaları için Georgetown Üniversitesi tarafından 2009 yılında yayınlanan "Dünyanın En Etkili 500 Müslümanı" listesine dahil edildi. Yurt dışında insan hakları konusunda çok sayıda konuşma yapmış, ifade özgürlüğü, din özgürlüğü, başörtüsü yasağı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW), kadına yönelik şiddet ve mülkiyet rejimleri konularında kitap, kitap bölümü ve makaleler yayınlamıştır.

PAKİSTAN

Muniba Mazari Baloch - Aktivist

Pakistanlı bir aktivist, YouTuber ve motivasyonel konuşmacıdır. 2008 yılında seyahat ederken korkunç bir kaza geçirdi ve ardından vücudunun yarısının kırıldığı, diğer yarısının felç olduğu anlaşıldı. Ama bu onu büyük hayaller kurmaktan alıkoyamadı. BM Kadın Pakistan'ın Ulusal Büyükelçisi oldu. 2015 yılında 'BBC 100' en ilham verici kadınlar'da yer aldı. Kendisinden bir alıntı: 'Kelimeler sizi inşaa edebilir, kırabilir, ruhunuzu iyileştirebilir, sonsuza dek size zarar verebilir. Bu yüzden hayatımda her zaman olumlu kelimeler kullanmaya çalışıyorum. Nereye gidersem gideyim sıkıntı diyorlar, ben fırsat diyorum; zayıflık diyorlar, ben güç diyorum.'

BU BÖLÜMÜ TAVSIYE EDERİM ÇÜNKÜ...

GASTRONOMİ

Şems İsmail - Suriye

Bana sürekli şu soru soruluyor: Neden gastronomi okumayı tercih ettin? Yeni bir bölüm olduğu için aslında çok kişi gastronomiyi yemek pişirmekten ibaret sanıyor, bazıları basit buluyor, bazıları merak ediyor, bazıları ise çok beğeniyor; ama hepsinin ortak bir noktası var: Yemek yemeyi sevmek.

Gelelim gastronomi seçmemin nedenine, annemi küçük yaşta kaybettiğim için küçük bir anne rolünü üstlenerek kardeşlerime bakmak zorunda kaldım ve bir anne edasıyla mutfağa girdim. Mutfaka ilk girdiğimde 12 yaşındaydım o zamanlarda şimdiki gibi internet falan da yoktu ve bir yemeğin tarifini bulmak çok zordu, ben de yemekleri hayal gücümü kullanarak yapmaya çalışıyordum. Bana güzel olmuş ,ellerine sağlık diyorlardı.Ben de yiyecekler beğendi diye mutlu oluyor, sevinçten uçuyordum, ben yaptım beceribildim diye hoşuma gidiyordu iltifatlar.İşte böyle küçük şeylerle başladı bu serüven ve günler geçtikçe yemeklerim daha iyi oluyordu , babam sürekli Şems büyünce chef olacak diyordu ben de daha çok hevesleniyordum chef olmak için ve böylece bu bölümü okumak küçük yaşta bende büyük bir hedefe dönüştü .Türkiye'ye geldiğimizde aşçılığın uzun zamandır Türkiye'de var olduğunu ama gastronominin yeni bir bölüm olduğunu öğrendim ve daha çok araştırma yaptım bu bölüm hakkında .

Gastronomide yemek pişirmenin ötesinde çok daha geniş kapsamlı bir eğitime sahip oluyoruz. Yüksek kalitede, iyi düzeyde yaşam koşullarına uygun bir şekilde yemek pişirmenin tekniklerini öğreniyor, insanların kaliteli bir yemeğe ulaşabilmesi için ticari amaçlı açılacak bir mekanın nasıl kurulaca-

ğından nasıl yönetileceğine kadar her türlü ince ayrıntısına vakıf olabilmek için iyi düzeyde işletme yönetimi, proje yönetimi ve değerlendirmesi, halkla ilişkiler, ekonomi, muhasebe, maliye gibi yönetim ve işletme derslerinin eğitimini de alıyoruz. Bizim işletmeler genelde turizm işletmeleri olarak da biliniyor ve bizim bölüm, turizm kapsamında yer aldığı için turizm , yabancı dil , konaklama ve müşteri hizmetleri gibi derslerimiz de olmakta.

Yiyecek konusunda da çok geniş kapsamlı derslerimiz var: teorik olarak gıda teknolojisi, beslenme, gıda mevzuatı, gıda hijyeni, menü planlama, yiyecek-içecek planlama, yiyecek-içecek servisi vb. Uygulama derslerimiz ise mutfakta: Türk mutfağı, Dünya mutfağı, pastacılık ve çikolata, hamur işleri, pişirme teknikleri, baharat dersi vs. Aslında gastronomi okumak çok heyecan verici, sınırsız eğitim almak demek. kendimizi sürekli geliştirmek demektir.Bu noktada hiçbir eğitim yeterli değildir, sürekli kendimizi geliştirmeliyiz.

Gastronomi sektöründe çalışmak biraz zor tabii ki çünkü insanlara hizmet ediyoruz çalışma saatlerimiz uzun,insanlar tatil yaparken biz çalışıyoruz. İzin günlerimiz genelde hafta içi oluyor ,bayramda nadiren izin kullanırız. Sürekli ayakta, ateşin başında olmak risk içeriyor , bu bölümü okumak için gerçekten bu mesleği seviyor olmak gerekiyor, çünkü bu mesleği sevmeyen bunları külfet olarak gören biri asla bu alanda yapamaz. O yüzden mesleği seçmeden önce insanın kendini iyi tanıması gerekiyor. Ben gerçekten sabırlı mıyım,bu işi seviyor muyum bu zorluklara katlanabilir miyim? Eğer cevabı evetse, gerçekten bu bölüm ona çok eğlenceli gelecek , ona çok geniş bir hayalgücü katacak, sürekli bir şeyler öğrenecek ve en güzeli de hiç sıkılmayacak.

KONTROL VE OTOMASYON MÜHENDİSLİĞİ

Ola Najjar - Suriye

Ben Ola Najjar. Yıldız Teknik Üniversitesinde Kontrol ve Otomasyon Mühendisliği okuyorum. Suriyeliyim. Suriye’de küçükken savaş günlerinde tepemizden vızır vızır korkunç seslerle geçen uçaklar, kafamın içinde dönüp duruyor. İnsan nasıl olur da korktuğu bir şeyi okumaya karar verir, öyle değil mi? Ben uçakları gökyüzünde hiç yenilmeyen zekice hareket edebilen demirden bir kartal olarak görüyordum o zamanlar. Bu yüzden korkumun üstüne giderek yıllar boyunca uçakların hareketini sorgulayıp araştırdım, sonunda Kontrol ve Otomasyon Bölümünün merakıma ve korkularıma cevap vereceği kanaatine vardım. Bu bölüme beni sürükleyen ise teknolojiye olan merakım ve sürekli etrafımdaki karmaşık olan herşeyin sistemini çözmeye çalışma isteğimdi.

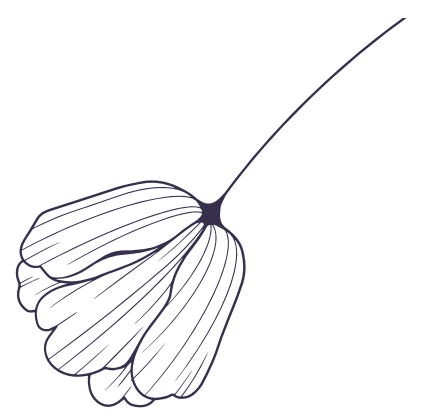
Bayraktar İHA, Kontrol ve Otomasyon Mühendisliği alanında önemli bir başarı örneğidir. Bu teknoloji, savaş alanında keşif, gözetleme ve hedefleme görevlerini etkin bir şekilde yerine getirirken aynı zamanda insansız sistemlerin kontrolünü ve otomasyonunu kullanarak pilot güvenliğini sağlamaktadır. Kontrol ve Otomasyon Mühendisleri, Bayraktar İHA gibi gelişmiş insansız hava araçlarının tasarımı ve geliştirilmesinde önemli bir rol oynar, güvenlik, verimlilik ve başarı açısından büyük katkılar sağlar. Kontrol ve Otomasyon Mühendisliği Bölümü, teknolojinin büyülü dünyasının kapısını açan bir anahtar sunar burada, sıradan derslerin ötesinde yaratıcılığa dayalı laboratuvar deneyimleri katar size. Robotların sana "merhaba" dediği, sensörlerin düşüncelerini okuduğu bir dünyada keşifler yaparsın. Elektronikte dans eder, bilgisayar biliminin sırlarını çözer ve mekanik dünyanın kalbindeki gizemleri açığa çıkarırsın. Bu yolculuk, gerçek hayatta karşılaştığın problemleri çözebilme becerileri ve yenilikçi çözümler sunma yeteneğiyle donatır seni. Kontrol ve Otomasyon Mühendisliği Bölümü, öğrencilerine kahramanlık misyonu veriyor. Efsanevi bir mühendis olma yolunda, sistemlerin büyülü dünyasına davet ediliyorsun. Burada, hayal ettiğin her şeyi gerçekliğe dönüştürebilecek bir sistem kurma yeteneğine sahip olacaksın. Örneğin, sıradan bir odayı akıllı bir yaşam alanına

dönüştürmek için tasarım ve kontrol yeteneklerini kullanabileceksin. Işıklandırma, ısıtma, güvenlik ve eğlence sistemlerini kendi zekice tasarladığın otomasyon sistemleriyle birleştirebileceksin. Her bir düğmeye dokunduğunda, odanın enerjisi ve atmosferi değiştirecek ve bu sihirli değişimi yöneten kişi olacaksın. Tasarım, Kontrol ve Otomasyon Mühendisliğinin kalbinde teknolojiyle sanatın dans ettiği bir dünya seni bekliyor. Sensörlerin estetikle buluştuğu, robotların zarif hareketlerle kendilerini ifade ettiği bir gelecek tasarlayacaksın. Endüstriyel robotlarının sadece verimli olmasını değil, aynı zamanda şıklığa ve kullanıcı deneyimine de odaklanmasını sağlayacaksın. İşte bu yüzden Kontrol ve Otomasyon Mühendisliği, teknolojiyi şekillendirirken bir sanatçı gibi düşünmeyi gerektiriyor. Fark yaratmak için sadece işlevsellik değil, estetik ve kullanıcı dostu çözümler sunman gereken bir dünyada yolculuğa çıkacaksın.

Kontrol ve Otomasyon Mühendisliği bölümü, sınırları zorlayarak hayal gücünü ve yaratıcılığını besler. Sistemlerin büyülü dünyasında gezinirken, hem teknolojinin mühendisi hem de tasarımcısı olmayı öğreneceksin. Eğer akıllı sistemlerin ve yaratıcı tasarımların eşsiz uyumunu keşfetmek istiyorsan, bu bölüm senin için sihir dolu bir okul olacak.

MEMLEKETİMDEN GÜZELLİK SIRLARI

SUDAN

Ghofran Araki

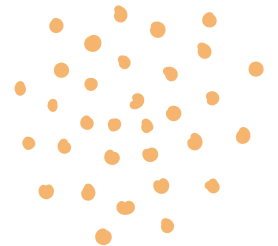
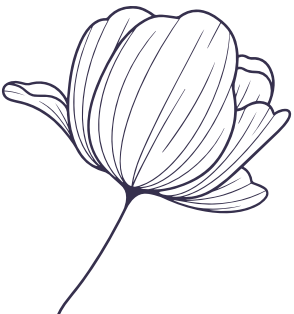
Elektrik-Elektronik

KERKAR

Yüzlerce yıldır Kerkar kremi büyükannelerimizin vazgeçilmezlerindedir, saçlarını sağlıklı, kalın ve uzun tutmalarının sırrıdır. Doğal bir keratindir ve özellikle sert saçları yumuşatmak için doğal bir proteindir. Kuru, kırılğan ve yıpranmış saçları sakınleştirir ve pürüzsüzleştirir, çünkü gerekli yağ asitlerini içerir ve hasarlı saçlar için güçlü bir tedavidir. Kerkar saç derisi ve egzamanın iltihaplanmasına ve tahrişine neden olan kaşıntıyı tedavi eder, cildi sakınleştirir. Kerkar, wadak (koyun kuyruğundan elde edilen hayvansal yağ)tan yapılır, susam yağı, prunus mahlep gibi diğer yağlarla karıştırılır, daha sonra hoş bir koku katmak için karanfil ve portakal kabuğu gibi bazı bileşenler eklenir.

Tarifi:

Wadak'ı portakal kabuğu, karanfil ve mahlep ilavesiyle çok kısık ateşe koyun, altın rengine dönüşene kadar pişirin sonra süzün. Sonra yağı tekrar kısık ateşe koyup karanfil suyu ve mahlep suyu ekleyip karışım homojen hale gelene kadar tahta kaşıkla karıştırın ve içindeki su buharlaşana kadar bekleyin. Ateşi kapatın ve susam yağı ve hindistan cevizi yağı veya sevdiğiniz herhangi bir yağı koyun. Sonra karışımı süzün ve soğumaya bırakın. Şimdi kremimiz kullanmaya hazır. Saçınızda bir saat tuttuktan sonra durulayabilirsiniz.

ENDONEZYA

Syahrozad Khunaiyah

İslami İlimler

SAHTE PAPATYA YAĞI (URANG ARİNG)

Endonezya'da her yerde görebileceğiniz, çimenlerin arasında yetişen Sahte Papatya bitkisi, saçların daha siyah ve parlak olmasını sağlar.

Birkaç tane papatya yaprağını yağı çıkana kadar döveriz, bu yağı saça sürüp 15-30 dk bekletiriz ve güzelce yıkayız. Bu bakım tarifi haftada iki kere kullanılabilir.

MUM FINDIK YAĞI (KEMİRİ)

Kemiri, Türkiye'deki fındık değildir. Mum Fındık yağı saçı kuvvetlendirir, daha yumuşak ve parlak olmasını sağlar.

Fındıklar önce ateşin üstünde kavrulur, yağı çıkana kadar blenderda karıştırılır. Bu yağ, kondisyoner, saç maskesi ya da saç serumu olarak kullanılabilir.

SURİYE

Fatma Auez

Uluslararası Hemşirelik

Suriye'de eski zamanlardan beri büyükanneler, anneler ve genç kadınlar tarafından kullanılan, tarifi nesilden nesile aktarılan etkili bir karışımı sizinle paylaşacağım. Saçı güçlendirir, kalınlaştırır ve hızlı uzatma etkisi sağlar.

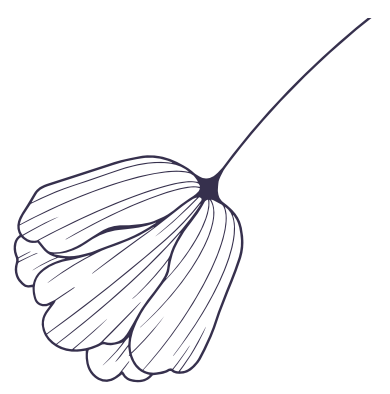
SOĞAN: Mikserde bir soğanı parçalayın, sıkın ve saçınıza iyice yedinin, çünkü soğan, sağlıklı ve hızlı büyümesi için saçın ihtiyaç duyduğu selenyumu barındırır.

SARIMSAK: Sarımsağın ısısı, saç derisindeki kanı uyararak saç büyümesini sağlar ve yoğunluğunu artırır. Bunun için tüm saç derisini taze ezdiğiniz sarımsak ile ovun.

Karışımı saçınızda 15 dakika bekletin, ardından ballı yoğurt karışımını ekleyin ve yarım saat sonra ılık suyla yıkayın. Parlaklığını arttırmak ve ayrıca rahatsız edici soğan ve sarımsak kokusundan kurtulmak için yoğun kahve kaynatın ve saçınızı bununla yıkayın.

Bu maskeyi haftalık saç bakım rutininizin bir parçası yapın ve uygulamaya devam edin ve saçlarınızdaki farkı hissedeceksiniz ve çevrenizdeki herkes bunu fark edecek!

BANGSAMORO

Nor-aine Manlay

Psikoloji

Hindistan cevizi yağı, zarar görmüş saçlarınızı nemlendirmeye ve onarmaya yardımcı olur. Ön yıkama bakımı, saç kremi, saç maskesi veya şekillendirme yardımcısı olarak kullanabileceğiniz Hindistan cevizi yağının kepeği önlediği de kanıtlanmıştır.

Cildinizin tepkisini görmek için önce az miktarda kullanın. Sonucu beğenirseniz ve herhangi bir sorun yaşamadıysanız, yağı haftada iki ila üç gün uygulayabilirsiniz.

Nasıl Kullanılır?

Önce yağı ısıtın: Hindistan cevizi yağınızı saçınıza uygulamadan önce ısıtırsanız kullanımı daha kolay olur. Bunun için, kaseye saçınızı yağlayacak miktarda Hindistan cevizi yağı koyun ve sıcak suyla dolu bir kabın içine oturtun. Hindistan cevizi yağı birkaç dakika içinde sıvı hale gelecektir.

Geceleri kullanın: Saçın Hindistan cevizi yağını emmesi zaman alır, bu nedenle yağı sabah kullanırsanız saçlarınız yağlı görünür. Bunun için gece uygulayın, sabah temizce yıkayın. Hindistan cevizi yağınızı saçınızdan çıkarmak için gerekirse iki kez şampuanlayın.

İşte bazı faydaları: Saç proteinden, özellikle keratinden oluşur. Boyalar, ağartıcılar, şampuanlar ve şekillendirme ürünleri zamanla bu proteine zarar verir ve saçı donuk, kırılgan hale getirir. Hindistan cevizi yağında bol miktarda bulunan bir tür doymuş yağ, protein kaybına karşı saçınızı koruyarak saçınıza fayda sağlar.

TUNUS

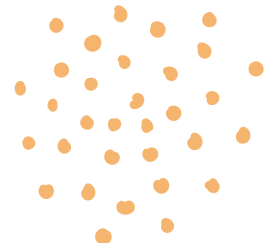
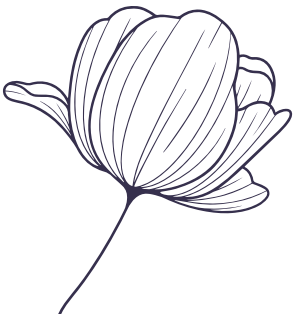
Emna Bonazizi

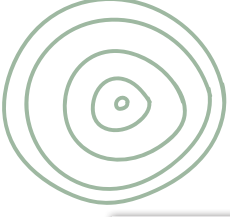
Çeviribilim

ZEYTİN YAĞI KARIŞIMI

Saçları güçlendirmek ve onlara parlaklık ve yumuşaklık kazandırmak için size daha kolay bir yağ tarifi sunabilirim:

Bir şişe zeytinyağının içine lavanta, biberiye, sarımsak ve karanfil ekleyerek karıştırın. Bu karışımı aralıklarla tüm yıl kullanabilirsiniz.

YEMEN

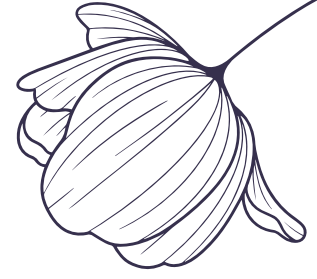
Sheren Obadi

Tıp

SAÇ BAKIMI

Yemende kadınlar saç bakımında kınayı kullanırlar. Bizim ülkemizde kına, farklı bir şekilde hazırlanır. Saç bakımı için size de tavsiye ederim.

Yeşil kınayı hibiskus suyu, karanfil, adaçayı ve evde bulunan herhangi bir saç yağı ile karıştırılır. Sekiz saat sonra kullanıma hazır hale gelir.

PAKİSTAN

Alifa Butt

Moleküler Biyoloji ve Genetik Mühendisliği

Pakistan'da uzun saçlar, güzellik standardı olarak kabul edilir ve saç bakımı erken bir dönemde çocukların saçlarının yağlanmasıyla başlar. Genellikle her evde bulunan hardal, hindistancevizi yağı ve çeşitli farklı yağ karışımları kullanılır. Haftada 2 gün saçlar yağlanarak bakım yapılır. Yağ, saç üzerinde ertesi gün yıkanmak üzere gece boyunca bırakılır.

Saçı yumuşatmak, pürüzsüz ve ipeksi bir görünüm kazandırmak için yağ ve yumurta ile karıştırılmış yoğurt maskesi kullanılır

Sağlıklı bir saç derisi ve saça açık kahverengi bir gölge için kahve ve çay suyu ile karıştırılmış kına maskesi uygulanır.

Saç dökülmesini önlemek için gül suyu veya soğan suyu kullanılır. Daha iyi sonuçlar için şampuan doğrudan kullanılmaz, 1/7 oranında su ile karıştırılarak kullanılır.

Saçlarda hafif hoş bir koku için, duştan sonra saçlarınıza birkaç damla hindistancevizi yağı damlatmanız tavsiye edilir.

Bu tarifler, Pakistanlı ailelerin parlak, güçlü, sağlıklı ve uzun saçlar için kullandıkları sırlardan bazılarıdır.

BALIKLAR KIYILARDA YAŞAR

Bizim sahil burası. Kavuşmaların ve ayrılıkların sahili. Kayaların yosunlarını denizine, yosunları oluşturan denize armağan ettiği, dalgalarıyla kayalıklarının birbirine sarılır gibi samimiyeti, alçaldıkça alçalan mütevazılığı mevcut burada. Bizim sahilde vardır, denizin güneşe aşkı ve hep güneşin kaçıp gidişleri, başka koyunlara girişi... Ve denizin her defasında bu aldatışlara, güneşe hasreti vardır. Burada ne var bir bilseniz! Ah bir bilseniz! Burada dalgaların güneşe ulaşmak için can çekişen, rüzgarın teşvikiyle köpüren, köpürüp köpürüp teslim olan, yeniden deneyen feryatları var.

Ben de beklerim bir köşede. Kayalıklarda koşuşturan kedilerin ayak izi olabilmeyi hayal eder, beklerim. Martılara atılan tam isabetli simidi kıskanırım, özenirim, severim. Ve buna rağmen fâni olana aşkım olmadığını iddia ededururum. Gemileri sevdiğimi kim söyledi ki? Ben gemiyi Yaratan'ı severim. Demiri büyük bir özenle toprağın altına yerleştireni severim. Büyük, yelkenli, kırmızı gemi! Dünyanın devasa bir nefret okyanusunda yüzdüğü, insanların yüzlerinden somurtkanlığın eksik olmadığı şu günlerde, önümdeki kırmızı geminin kırmızılığını nar ağacının son bahardaki son demlerinde oluşan narın mükemmeliyetçi kırmızılığından aldığını düşündükçe hayran oluyorum. Elde değil! Olmamak elde değil!

Sonra mendiller görüyorum, ellerinde çocuklar. Satıyorlar çocukları mendil gibi. Cemiyetin içinde gizlenen, varolan ya da çoktan kaybolan masumluğuyla mendil satarken, mendil gibi satılan çocuklar... Ah be çocuklar! Bir bilseniz o kirlerin ellerde değil de, kalplerde olduğunu! Ve kat kat su geçirmez vicdanlara sarıldığını... İhtiyaç hırsızı, daha on yaşına basmamış, ekmek çalan çocuklar... Sizin vicdanınız mendilleriniz gibi ucuz olmasın e mi?! Fakat bir gözyaşı değdiği zaman ıslanıversin. Çünkü eğer ıslanmazsa mendilleri kaybedersiniz... Kaybetmeyin e mi çocuklara?!

Dedim ya, gemiler var, kırmızı gemiler... Beyaz kayıklar ve balık arayan balıkçılar var burada. Belki de huzur arıyorlardır, bilemem. Ama neyi aramadıklarını bilirim, neyi istemediklerini de... İnsan istemiyorlar. Sade balık istiyorlar. Nasibi arıyorlar. Bulan var mı bilemem, ama aradıklarını bilirim. "Aramakla bulunmaz ama, bulanlar hep arayanlardır" dememiş miydi bir yazar? Arıyorlar. Çünkü bulmaktan ziyade aramanın başarı olduğunu biliyorlar.

Sorma ben. Kalakaldım denizimin ortasında. Kafaya takmış beni boğmak için cebelleşen hırçın düşüncelerim. Kayığım su almış, görmemişim. Yüzme bilsem, amenna. Bilmiyorum. Yüzme bilip bilmediğimi bilmiyorum. Daha önce hiç bu kadar boğulmadım ve hiç böyle aniden bastırmadı yağmurlar gökyüzüme. Bilmek çaba ister. Hayatta kalabilmek daha çok çaba ister. O zaman yüzeceğim. Batıp çıkacağım ama sonunda öğreneceğim. Çünkü benim hedefim ne hayatta kalmak, ne de kıyıya çıkmak. Yaşamak.

Hajer Abbas
Azerbaycan

MEMLEKETİMDE GELİN KİYAFETLERİ

SUDAN

Ghofran Araki

Elektrik-Elektronik

Düğün gecesi, her genç kızın en güzel şekilde görünmeyi hayal ettiği özel bir gecedir.

Sudan'da modern giyim ve batılı gelinlikler topluma girmesine rağmen, çoğu kişi düğün töreninin sonunda, geleneksel kıyafetleri giyip bazı ritüellerin yapıldığı "Jertaq" töreninden vazgeçmemiştir.

Gelin, kırmızı elbise üzerine altın işlemeli kırmızı bir ipek örtü "Toub" alır ve saçına çeyrek altınla süslenmiş şapka şeklinde olan "Cadla" yerleştirilir.

Boynuna altın kolye, kollarına güzel bilezikler ve ayak bileklerine parlak altın halhallar takılır.

Bileğine kırmızı ipek "Harira" ile büyük mavi bir boncuk bağlanır, bunun gelini nazardan koruduğuna inanılır.

Gelin, damat evine girerken üzerine "Garmasis" olarak bilinen altın ve kırmızı ipliklerden dokunmuş bir örtü alır ve daha sonra damat örtüyü kaldırır.

ENDONEZYA

Syahrozad Khunaiyah

İslami İlimler

1. Aesan Gede

Sumatera Adasında, eskiden kralların kullandığı altın ve kırmızı renkli bu kıyafetleri artık herkes giyebilir. 'Sumatera'nın manası 'Altın ada' olduğundan, adadaki yöresel kıyafetlerin hepsinde altın kullanır. Başlığında; Lotus Çiçeği: temizliği, Gül: kardeşliği temsil eder. Bu, Allah'a güvenmenin sembolüdür.

2. Kebaya Sunda

Java'da giyilen "Kebaya" genelde açık renkli brokar kumaş ile hazırlanır. Etek, Endonezya'nın özel boyama kumaşı olan 'Batik' tir. Batik, daha umutlu ve mutlu olmayı temsil eder. 1,5-2 kg. ağırlığındaki başlık 'Siger' metaldan yapılır. Başlığın ağırlığı: hürmetin çok yüksek demektir.

3. Kebaya Jawa

Orta Java'da giyilen gelin kıyafeti siyahtır. Java inancında siyah: adaleti ve mükemmeliyeti temsil eder. Kıyafet kişiye özel dikilir. Böylece gelinlerin daha hızlı hareket etmesini ve kendini muhafaza etme kolaylığı sağlar. Başlığın üzerindeki 7 çubuk, bazı yerlerde bir tane, üç tane, yedi tane ve dokuz tane kullanılır. Çift sayı yoktur, çünkü tek sayılar güzeldir ve Allah'ın yardımlarını temsil eder.

4. Ta'a

Kalimantan adasında giyilen gelin kıyafetinin üst kısmı yelek, uzun eteği ise kadife bir kumaştandır. Başlığın aksesuarları, kaplanın dişleri ve kuşların tüylerinden oluşur. Bu, 'kalimantan' kadınları: saygılı, karakterli ve kendine güveniyor demektir.

5. Koteka

Papua adasındaki gelin kıyafeti, sadece nikahlarda değil hem günlük hem büyük etkinliklerde kullanılır. Bu adada, geleneksel hayat halen sürdürülmektedir. Üst kıyafetinin adı 'Sali', ağaç derisinden ya da sago yaprağından yapılır. Eteğin adı 'Rumbai' uzun yapraklardan, başlık ise 'Kasuari', kuşların tüyü ya da tavşanın tüylerinden yapılır.

Aesan Gede

Kebaya Sunda

Kebaya Jawa

Ta'a

Koteka

Barat

PAKİSTAN

Alifa Butt

Moleküler Biyoloji ve Genetik Mühendisliği

Pakistan'da düğünler: eğlence, keyif, yemek ve renklerle doludur. Aileden aileye değişen düğünler, üç ile dört gün sürer ve bunlara Mehndi, Nikkah, Barat ve Walima ismi verilmiştir.

Mehndi gününün renk teması sarı veya soluk sarıdır. Gelinin makyajı açık renklidir ve bilezik, küpe, alın ve saç aksesuarları için takı yerine çiçek kullanılır.

Nikkah için genellikle beyaz elbise, yumuşak renkli veya gümüş takılarla birlikte kullanılır. Nikkah'tan sonra damat tarafından kaldırılacak olan kırmızı renkli

dupatta (ince duvak) kullanılır.

Barat, gelin için elbisenin kırmızı veya kestane rengi olduğu ana gündür. Bu nedenle hem makyaj hem mücevher hem de elbise ağır, cesur ve göz alıcıdır. Gelin başı için çeşitli takılar kullanılır. Bazıları bindya ve joomar gibi başlıkları tercih ederken, kolyeler için gerdanlık, mala gibi çeşitler vardır.

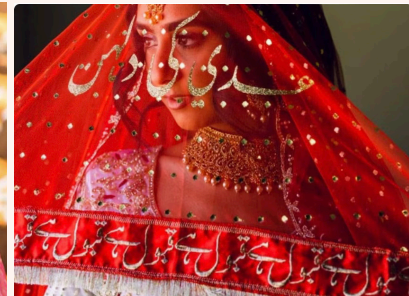
Walima günü için gelin, doğal makyaj ve açık renkli giyinir.

Walima

Mehndi

Nikkah

SEFİRE MUTFAĞINDAN

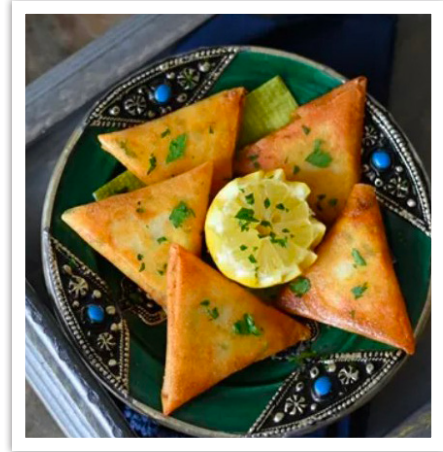
FAS

Nonhaila Taoufiq

Bilgisayar Mühendisliği

BRIWAT (FAS'IN BÖREĞİ)

Faslıların özellikle ramazanda en sevdiği börek için : Yufka, çin şehriyesi, yeşil zeytin, tavuk (kıyma ya da balık da olabilir), soğan, biber , kaşar , baharatlar (zerdeçal, kırmızı toz biber, karabiber, zencefil ve tuz), ve maydanoza ihtiyacınız olacak. Bir tavada soğan , biber ve tavuğu pişiriyoruz , baharatlarını da ekliyoruz. çin şehriyesini suda 30dk. haşlıyoruz sonra süzüyoruz ve garnitüre ekliyoruz. Zeytin ve maydanozu da ekliyoruz. Yufkayı kesiyoruz, eritilmiş tereyağı ile yağlıyoruz , garnitürü ve rendelenmiş kaşarı ekliyoruz , üçgen veya kalem şeklinde katlıyoruz , fırında pişiriyoruz.

RKHAMA (ZELİJA) TATLISI

Fas'ın en meşhur tatlılardan Rkhama'nın malzemeleri basit: 500 gram siyah çikolata, 100 gram beyaz çikolata ,750 gr. yer fıstığı ve bal. Bir tavada yer fıstığını biraz kavurup sonra öğütüyoruz . Bal ile harç yapıp bir tepsiye yayıyoruz, kare şeklinde kesiyoruz. Siyah çikolatayı eritip bir kısmını yer fıstığının üstüne döküyoruz. Buzdolabında biraz soğuyunca süslemesi için, kalan siyah çikolatayı üstüne döküyoruz, beyaz çikolatayı da dikey çizgiler halinde ekliyoruz, kürdanla şekil veriyoruz. Soğuk şekilde tatlımızı servise sunuyoruz.

Afiyet olsun.

BULMACA

BULMACANIN CEVAPLARI:

- 1 Besmele ile başlarız işlerimize. Sultan 3. Ahmed'in müsenna besmelesi
- 2 "Hafezallahu fiddareyn" (Allah seni iki dünyada muhafaza etsin). Hepsi 'fi (içinde)'nin içinde yazılmış.
- 3 Bursa Ulu Camii levhası, Buruç Suresi 20: "Vallahu min veraihimmuhit (Allah ise onları arkalarından kuşatandır.)" Arkadan kelimesinin onların kelimesinin arkasında yazılışına hayranız!
- 4 'haza min fazli rabbi'
- 5 Edirne Selimiye Camii kubbesinde besmele, ihlas suresi devamında" sadakallahül azim ve belleğa rasulühül kerim ve nahnü ala zalikemineşşahidin"
- 6 Müsenna celi sülüs : "tevekkeltü alallah(Allah'a tevekkül ettim.)"
- 7 Besmele ve ihlas suresi. Karenin sağ orta köşesinden başlayıp içe doğru okuyabilirsiniz.

SONSUZLUĐUN GÖLGESİ

Sefire-i Alem bir ınar ağacı demek.
Kökleri derinde, dalları yükseklerde.
Binlerce kuş konar, şarkılar söyler.
Her bir nota, bir öykü anlatır.
Sonsuzluđa uzanır gölgesi,
Bir umut verir bize, yarına dair.
Bir anı defteri gibi sayfalarında,
Hayatın her rengi, her dokusu saklı.

Fatima Hafizova

Azerbaycan

İngiliz Dili ve Edebiyatı

ÖĞRENCİLERİMİZDEN

Sulu Boya

Mina Gholamibarengi Tıp - İran

Sulu Boya

Tuka Mamo Sosyoloji - Suriye

Sulu Boya

Tuka Mamo Sosyoloji - Suriye

رمضان

KAREEM

Dünyada ve Türkiye'de Uluslararası Öğrencilik
ULUSLARARASI ÖĞRENCİ HAREKETLİLİĞİ

NET AKIŞ İLK 20 ÜLKE*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									
ABD	İngiltere	Avustralya	Kanada	Almanya	Türkiye	Fransa	Hollanda	Arjantin	Avusturya
730.513	560.938	365.774	264.227	250.000	171.877	147.066	117.076	107.718	56.707

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
									
Kırgızistan	Polonya	Malezya	İsviçre	Çekya	Singapur	Belçika	İspanya	Togo	Güney Kore
47.661	46.608	43.709	42.519	38.887	38.761	35.899	34.075	33.132	28.332

Uluslararası öğrenci hareketliliği göstergelerinden (mobility indicators) birisi hareketlilik net akışıdır. Net akış göstergesi “**gelen öğrenci – giden öğrenci = net akış**” formülüyle hesaplanmaktadır. Bu gösterge, yükseköğretimin uluslararasılaşma derecesini tanımlamaktadır. Göstergenin pozitif değerleri yurt dışından daha fazla öğrenci girişini ifade ederken, negatif değerler bunun tam tersini göstermektedir.

Kaynak:
UNESCO Institute for Statistics, 2021.
*2021

UDEF ULUSLARARASI
ÖĞRENCİ DERNEKLERİ
FEDERASYONU
FEDERATION OF INTERNATIONAL STUDENT ASSOCIATIONS
الاتحاد العالمي للمنظمات الطلابية

udeforgtr
www.undef.org.tr

Sefire-i Alem
Uluslararası Öğrenci Derneği
International Student Association
جمعية الطلاب الدولية

SEFİRE -İ ALEM ULUSLARARASI ÖĞRENCİ DERNEĞİ
TR690020500001024705800002 Bağış

SEFİRE -İ ALEM ULUSLARARASI ÖĞRENCİ DERNEĞİ
TR420020500001024705800003 Zekat Hesabı

SEFİRE -İ ALEM ULUSLARARASI ÖĞRENCİ DERNEĞİ
TR150020500001024705800101 USD Hesabı

SEFİRE -İ ALEM ULUSLARARASI ÖĞRENCİ DERNEĞİ
TR850020500001024705800102 Euro Hesabı

www.sefireialem.org

sefirealemuod